Камуністычная партыя (бальшавікоў) Беларусі

Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральнага і Менскага Камітэтаў КП(б)Б

СЬНЕЖАНЬ 11 1932 г. № 276 (4528) Год выданьня XVI

Сеньня у нумары

АБ ПРАКТЫЧНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАХ ПА РЭАЛІЗАЦЫІ ПАСТАНОЎ ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і ЦВК СССР ПРА ПЕРАБУДОВУ РАБОТЫ МАСАВАЙ ШКОЛЫ, ВНУ, ВТНУ І ТЭХНІКУМАЎ — Пастанова пленуму ЦК КП(б)Б (2 стар.).

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ — Арганізавана правесьці зімоўку.

Рабочыя БССР аднадушна вітаюць пастанову СНК і ЦК УсеКП(б) аб перабудове сыстэмы рабочага снабжэньня (1 стар.).

Без канкрэтнага вывучэньня калгасаў і саўгасаў нельга пасьпяхова змагацца за павышэньне ўраджайнасьці (3 стар.).

Па-бальшавіцку змагацца за фінплян 4-га кварталу (3 стар.).

ЛІСТЫ РАБСЕЛЬКОРАЎ (3 стар.).

ЗА МЯЖОЙ:

Разгалосьсі ў лягеры германскіх сацыял-фашыстаў (4 стар.).

Забастоўка на прадпрыемстве Крупа (4 стар.).

Водгукі ангельскай прэсы на ноту ПАЗШ (4 стар.).

Арганізавана правесьці зімоўку

На аснове калектывізацыі і арганізацыі буйных фабрык мяса і малака з кожным годам усё больш і больш умацоўваецца сацыялістычная жывёлагадоўля БССР. На сёньняшні дзень Малпрамтрэсты ядначаюць 82 жывёлагадоўчыя саўгасы са стадам у 27.742 штук, сьвінагадоўчыя трэсты—130 саўгасаў са стадам у 105.000 сьвінаматак. Па калгаснай сыстэме арганізавана 1.607 МТКФ са стадам у 179.374 штук, 2.200 СТКФ са стадам 185.000 сьвінаматак.

Аднак, хуткаму росту стада жывёлы не адпавядае рост кармовай базы. Тут ёсьць пэўны разрыў. Ён асабліва наглядаецца па сьвінасаўгасах. Гэта тлумачыцца, з аднаго боку, пляніраваньнем (спадзяваліся на завоз канцэнтраваных кармоў з-за межаў БССР), з другога—нізкай ураджайнасьцю, а часамі простым няўменьнем манэўраваць наяўнымі кармовымі рэсурсамі.

Перад КП(б)Б паўстае задача—у 1933 г. ліквідаваць так званыя «кармовыя пожніцы», стварыць магутную кармовую базу і на гэтай аснове ўмацоўваць і яшчэ большымі тэмпамі ісьці ў напрамку далейшага разгортваньня сацыялістычнай жывёлагадоўлі. Саўгасы і калгасы павінны даць пралетарскім цэнтрам высокаякаснае мяса, малако, масла.

Некаторыя кіраўнікі (да прыкладу—тав. Аўчыньнікаў з менскага Малпрамтрэсту) замест таго, каб зараз-жа паставіць рубам пытаньне аб умацаваньні кармовай базы, ідуць па лініі найменшага супраціўленьня. Яны даказваюць, што ў сувязі з выбракоўкай, выкананьнем пляну мясазагатовак паменшыцца колькасьць жывёлы і таму кармоў на зіму хопіць. Так могуць разважаць толькі апартуністычныя элемэнты. **Выконваць плян мясазагатовак і адначасова павялічваць колькасьць жывёлы, павялічваць яе прадукцыйнасьць—у гэтым задача.**

Надыходзячая зіма вымушае партарганізацыі асаблівую ўвагу зьвярнуць на становішча МТКФ і СТКФ. Зімоўка жывёлы сёлета ў значнай частцы саўгасаў і калгасаў будзе праходзіць у больш напружаным становішчы, чым летась. Улічваючы ўрокі леташняй зімоўкі, сакратарыят ЦК КП(б)Б яшчэ 24 лістапада прапанаваў арганізаваць масавую ўсебеларускую ўзаемаправерку саўгасаў і калгасаў па кармох.

ЦК перад кожным калгасам і саўгасам паставіў задачу—неадкладна выканаць цэнтралізаваны плян загатовак, дакладна ўлічыць наяўную колькасьць кармоў, скласьці пляны жорсткага, эканомнага іх выдаткаваньня, бязьлітасна змагацца з безгаспадарчасьцю, злачынствам і раскрадваньнем кармовых рэсурсаў. Супроць тых, хто раскрадае кармы, як калектыўную маемасьць, павінны прымацца самыя жорсткія меры пакараньня.

Нельга ні на адну хвіліну забываць, што клясавы вораг дзейнічае і дзейнічае вельмі актыўна. Кулак імкнецца падарваць кармовую базу сацыялістычнай жывёлагадоўлі. Калі ня простымі падпаламі, дык раскрадваньнем, псаваньнем і незаконным выдаткаваньнем зьнішчаюцца дзесяткі тысяч тон сена, саломы, бульбы і інш.

Больш клясавай пільнасьці! Трэба накіраваць актыўнасьць мас супроць усякіх злоўжываньняў, адкуль-бы яны ня зыходзілі.

Больш двух тыдняў прайшло са дня апублікаваньня пастановы ЦК аб узаемаправерцы. А між тым, некаторыя раённыя партарганізацыі яшчэ не разварушыліся. Аб гэтым сьведчыць хаця-б той факт, што вельмі марудна праходзіць перадача кармоў жывёлагадоўчым і сьвінагадоўчым фэрмам. Па 53 раёнах СТКФ перадана: збожжавых кармоў 50.300 цэнтн. (10 проц.), сакавітых (па 50 раёнах)—466.500 цэнтн. (33 проц.).

Па **Слуцкім** раёне перадана СТКФ: збожжавых кармоў—5,3 проц., сакавітых—17,8 проц.; па **Чырвона-Слабодзкім:** збожжавых —2,3 проц., сакавітых—5,5 проц.; па **Клімавіцкім:** збожжавых—15 проц., а сакавітых перадана больш, чым трэба на 36.000 цэнтн. Калі ў першых двух раёнах тармозіцца перадача як збожжавых, так і сакавітых кармоў (а гэта можа прывесьці да разбазарваньня), дык у Клімавіцкім раёне збожжавыя кармы замяняюцца выключна сакавітымі.

У часе самаправеркі, выканаўшы плян цэнтралізаваных загатовак, склаўшы каляндарныя пляны выдаткаваньня кармоў, зацьвердзіўшы цьвёрдыя нормы, праўленьні калгасаў і дырэктары саўгасаў абавязаны перадаць кармы пад адказнасьць загадчыкаў фэрм.

Гной пакуль што ў сельскай гаспадарцы зьяўляецца асноўным сродкам для павышэньня ўраджайнасьці. Трэба стымуляваць даглядчыкаў жывёлы за павялічэньне колькасьці гною, зразумела, толькі ў тым выпадку, калі захоўваецца суровая эканомія корму. Для падсьцілу трэба мабілізаваць усе іншыя ўнутраныя рэсурсы калгасаў і саўгасаў.

Сытасьць жывёлы будзе залежыць ад правільнага кармленьня, сваячасовага вадапою, ацяпленьня памяшканьняў, ачысткі сьвінарнікаў і абор, сваячасовага падсьцілу, ветдагляду і г. д. Правілы догляду жывёлы павінны заняць не апошняе месца ў часе ўзаемаправеркі.

Самаправерка павінна быць падпарадкавана выкананьню цэнтральнай задачы сельскай гаспадаркі—павышэньню ўраджайнасьці. Умацаваньне і арганізацыя новых вытворчых брыгад, рамонт машын і с.-г. інвэнтару, падрыхтоўка каня да вясны, хутчэйшая ссыпка насенных фондаў, збор попелу, —вось сёньняшнія задачы саўгасаў і калгасаў.

Пры шырокай актыўнасьці мас, арганізуючы калгасны актыў, усебакова правёўшы ўзаемаправерку па кармох, мы арганізавана правядзем зімоўку, падрыхтуемся да веснавой сяўбы.

Чырвонапольле, Горкі, Рэчыца і Крупкі—на апошнім месцы па збожжазагатоўках

Першачарговая задача партарганізацый—вывесьці раёны з тылу загатовак

Першы ў Пухавіцкім раёне

Невялікі разьезд... Цягнік тут ніколі не спыняецца, а звычайна замаруджвае ход. Аднак, бываюць частыя выпадкі, калі машыніст зусім не заўважае паўстанку і ляціць уперад. Дрэнна прыходзіцца пасажырам з бліжэйшых вёсак. Капрызы машыніста за носяць іх яшчэ на дзесятак кілёмэтраў ад дому. Але нічога ня зробіш... Такія ўмовы Блускага сельсавету.

Каб трапіць у Блужа, трэба прайсьці ад паўстанка добрых 3 клм. Здалёк відаць агні саўгасу «Бабы». Уздоўж чыгункі выцягнулася вёска Блужка. З боку працякае вузкая рэчка, якая бярэ свой пачатак у балотных нізінах.

На ўзгорку стаіць будынак сельсавету, дзе сканцэнтраваны ўсе мясцовыя ўстановы.

Вось гэты сельсавет, ідзе на першым месцы па здачы збожжа ў Пухавіцкім раёне. Ён паказвае, як трэба змагацца за выкананьне самаабавязацельстваў перад дзяржавай.

— 6 год я працую ў сельсавеце і за ўвесь гэты час мы ні разу не адставалі. Сёлета мы таксама ідзем уперадзе па ўсіх гаспадарча-палітычных кампаніях. Сельсавет ужо да 1-га сьнежня выканаў плян мабілізацыі сродкаў 4-га кварталу на 60 проц. Бульбы здано на 115 проц. заданьня, за што атрымана прэмія ў 300 руб. Плян асеньняй сяўбы выканан на 102 проц. — з гонарам заяўляе старшыня сельсавету тав. КОРАНЬ.

Блускі сельсавет набліжаецца да поўнага выкананьня пляну збожжазагатовак. На 5 сьнежня — 96 проц. Калгасы здалі 110 проц. пляну, аднаасобнікі — 177 проц. Не спагнаны яшчэ поўнасьцю цьвёрдыя заданьні. У бліжэйшыя дні трэба спагнаць 1,5 тоны, каб поўнасьцю выканаць плян.

Посьпех сельсавету забясьпечыла шырокая масавая работа, злучаная з наступленьнем на кулацка-заможныя элементы. Партячэйка сельсавету, якая налічвае 10 чалавек, арганізавала вялікі актыў як з калгасьнікаў, так і аднаасобнікаў. Актыў ня лічыцца толькі на паперы, з ім праводзіцца спэцыяльная работа. Пастановы партыі і ўраду раней абмяркоўваюцца на актыве, а потым выносяцца на агульны сход. Усе партыйцы і камсамольцы разьмеркаваны па брыгадах, сумесна з актывам. Кожная брыгада атрымала пэўны вучастак для разгортваньня работы. Пляны прапрацоўваліся на агульных сходах, а потым праводзіўся падворны абход, наладжваліся гутаркі з сялянамі. Вывешваліся чорныя і чырвоныя дошкі ў кожным вучастку.

Паасобныя члены саветаў заключылі паміж сабой сацдагаворы на хутчэйшае выкананьне пляну. Член сельсавету ЧУМАК першым выканаў плян загатовак на сваім вучастку. За ім ідзе Ільля БЕСЬМЕНЬ, які таксама выканаў заданьне па ўсіх відах загатовак. Члены сельсавету і камісіі садзейнасьці першымі здалі збожжа і пацягнулі за сабой свае вучасткі. На кожнай нарадзе актыву, пасяджэньні прэзыдыуму, або пленуме сельсавету заслухоўваліся справаздачы брыгад аб ходзе загатовак. Вось перадавікі-аднаасобнікі, якія паказалі ўзор выкананьня сваіх абавязацельстваў перад дзяржавай: МІХАСЬ ЛУЦКЕВІЧ — 110 проц., АЛЕСЬ АСТАПЧЫК — 125 проц., Д. НАЗАРЭВІЧ — 105 проц.

Сельсавет паслаў сваю буксірную брыгаду ў Дудзіцкі сельсавет, якая правяла там значную работу.

Энэргія, настойлівасьць і ўмелая расстаноўка сіл зьявіліся тымі фактарамі, якія далі магчымасьць Блускаму сельсавету выйсьці на першае месца ў Пухавіцкім раёне.

І. ТУРЭЦКІ

БЛУЖА, ПУХАВІЦКАГА РАЁНУ.

Адказ, характэрны для апартуніста

ПЛЕШЧАНІЦЫ (Наш кар.). Той факт, што апошняя пяцідзёнка дала прырост толькі на 2 проц., досыць характарызуе становішча збожжазагатовак па Плешчаніцкім раёне.

Ні адзін сельсавет яшчэ ня скончыў збожжазагатовак. Толькі адзін Завішанскі сельсавет выканаў плян на **90 проц.**

Кулацка-заможныя гаспадаркі сабатуюць выкананьне цьвёрдых заданьняў. Чаго варты той факт, што за лістапад ад 5 сельсаветаў раёну не паступіла ні аднаго кілёграму збожжа па цьвёрдых заданьнях. Плян спагнаньня цьвёрдых заданьняў выканан толькі па **38 проц.** У Ізьбіцкім сельсавеце цьвёрдазаданьнік Клімовіч зусім ня здаў збожжа, а сельсавет ніякіх мер да яго ня ўжыў.

Дырэктывы партыі і ўраду аб забароне гандлю збожжам да выкананьня рэспубліканскага пляну парушаюцца некаторымі калгасамі. Напрыклад, калгас «Чэкіст» вазіў прадаваць жытнюю муку ў г. Барысаў. Характэрна, што яшчэ да выезду на рынак Каменскае сельспажыўтаварыства прапанавала старшыні калгасу Кавалёву па 60 руб. за пуд мукі, але ён не згадзіўся на гэта, бо «цана вельмі нізкая».

На пашыраным пленуме РВК, які нядаўна скончыўся, выяўлены факты голага адміністраваньня па некаторых сельсаветах. Старшыня Акалаўскага сельсавету **Леванові**ч на запытаньне, колькі гаспадарак за пасьпяховае выкананьне пляну вызвалены ад аднаразовага падатку, адказаў: «аднаасобных гаспадарак, якія добраахвотна здалі збожжа, у мяне няма, за выключэньнем тых, якія здавалі ў абавязковым парадку». (!) Адказ характарызуе старшыню сельсавету, як яўнага апартуніста, які не разумее задач партыі на вёсцы і парушае асноўныя прынцыпы загатовак.

М.

ХОД ЗАГАТОВАК ЗБОЖЖА ПА БССР

(У проц. да гадавога пляну, на 5 сьнежня)

Назва раёну	Усяго здано (разам з насенпазыкай)	Загатоўлена	Назва раёну	Усяго здано (разам з насенпазыкай)	Загатоўлена
1. Жыткавіцкі	102,1	100,0	39. Гарадоцкі	58,6	67,7
2. Тураўскі	100,9	101,0	40. Сіроцінскі	58,4	71,5
3. Камарынскі	97,3	104,0	41. Дзяржынскі	57,2	86,0
4. Вузьдзенскі	95,7	95,7	42. Дубровенскі	56,6	58,7
5. Лельчыцкі	86,1	102,7	43. Клічаўскі	55,4	58,5
6. Старадарожскі	84,4	85,7	44. Клімавіцкі	54,4	83,6
7. Слуцкі	81,5	82,5	45. Расонскі	54,1	86,0
8. Ельскі	79,7	89,0	46. Магілеўскі	53,6	59,9
9. Бярэзінскі	79,1	87,6	47. Смалявіцкі	53,4	77,7
10. Любаньскі	77,5	77,5	48. Бялыніцкі	52,7	56,3
11. Чырвонаслабод.	77,3	77,3	49. Сенненскі	52,1	60,0
12. Старобінскі	76,6	80,1	50. Быхаўскі	51,7	54,8
13. Асіповіцкі	75,4	79,5	51. Суражскі	51,4	59,2
14. Менскі	73,4	83,1	52. Жлобінскі	51,0	51,5
15. Капыльскі	71,8	76,7	53. Вушацкі	50,3	53,2
16. Пухавіцкі	71,2	71,2	54. Цэрахаўскі	49,6	54,6
17. Парыцкі	70,5	75,9	55. Лёзьнянскі	48,6	58,2
18. Чэрвеньскі	69,8	72,2	56. Крычаўскі	48,1	55,9
19. Заслаўскі	69,5	73,7	57. Талачынскі	47,5	50,6
20. Бабруйскі	68,8	70,4	58. Нараўлянскі	47,0	60,0
21. Барысаўскі	67,8	82,0	59. Уваравіцкі	46,1	47,3
22. Дрысенскі	66,9	73,3	60. Гомельскі	45,8	54,1
23. Віцебскі	66,8	71,2	61. Кармыкоўскі	45,1	60,4
24. Мсьціслаўскі	66,6	66,6	62. Хойніцкі	44,9	49,1
25. Брагінскі	64,9	65,7	63. Чашніцкі	44,4	44,4
26. Плешчаніцкі	64,9	66,3	64. Чавускі	43,7	46,7
27. Глускі	62,9	70,5	65. Чачэрскі	43,6	51,2
28. Мазырскі	62,8	77,7	66. Лепельскі	42,2	47,3
29. Лагойскі	62,4	65,8	67. Лоеўскі	42,3	50,4
30. Рагачоўскі	62,0	64,1	68. Буда-Кашалеўскі	42,3	49,0
31. Касьцюковіцкі	61,9	66,4	69. Прапойскі	41,4	42,0
32. Веткаўскі	61,3	63,4	70. Карманскі	41,2	43,6
33. Полацкі	60,3	63,6	71. Асьвейскі	39,4	87,7
34. Аршанскі	59,8	62,2	72. Крупскі	38,9	58,8
35. Бешанковіцкі	59,7	64,8	73. Рэчыцкі	38,7	55,3
36. Шклоўскі	59,6	70,3	74. Горацкі	37,9	42,3
37. Чэрыкаўскі	59,5	71,1	75. Чырвонапольс.	34,9	40,8
38. Вягомльскі	58,6	71,6	Па БССР:	59,4	65,9

СОТНІ ЗАБЫТЫХ ЦЭНТНЭРАЎ

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

У Быхаўскім раёне добра ведаюць, што насенная пазыка зьяўляецца неадрыўнай часткай збожжазагатовак, ведаюць, што кампанія загатовак ня можа лічыцца закончанай да таго часу, пакуль насенпазыка ня будзе спагнана на ўсе 100 проц. Ведаюць, але ня хочуць прызнаваць гэтага. Арганізацыі раёну не зварачаюць ніякай ўвагі на спагнаньне насенпазыкі, забываюць аб ёй, нібы яе зусім ніколі не выдавалі. І на гэтым вучастку ў Быхаўскім раёне хаос і блытаніна.

Пачнем з таго, што ў раённых зводках выкананьня пляну збожжазагатовак няма графы аб спагнаньні насенпазыкі. Аддзяленьне «Загатзбожжа» не знаходзіць патрэбным займацца такой «праблемаю».

Запытайцеся любога раённага работніка аб становішчы збожжазагатовак і ён вам назаве агульны процант выкананьня пляну, але без насенпазыкі, аб апошняй ён і ня ўспомніць. Дзесьці ў аддзяленьні «Загатзбожжа» ёсьць лічбы, але і тыя блытаныя. Што і гаварыць аб уліку спагнаньня насенпазыкі па асобных сельсаветах! Яго зусім няма, нават і блытанага.

А між тым, насенпазыка—гэта каля 10 проц. збожжазагатоўчага пляну. У аддзяленьні «Загатзбожжа» ляжыць доўгі сьпіс даўжнікоў па насенпазыцы, якіх ніхто ня турбуе і якія ня думаюць аб звароце узятага ў дзяржавы збожжа.

Найбольшую запазычанасьць мае калгасны сэктар. За ім ідуць саўгасы і рад іншых арганізацый: КСУ, райспажыўсаюз, саюзтранс, леспрамгас. У раёне лічаць, што калгасны сэктар выканаў заданьне па збожжы на 66,1 проц. На справе гэта ня так, бо раённыя арганізацыі забываюць, што за калгасамі лічыцца яшчэ звыш 100 тон насенпазыкі. Калі гэту колькасьць дадаць да агульнай запазычанасьці калгаснага сэктару па збожжы, дык атрымаецца, што плян выканан не на 66,1 проц., а на 52,3 проц. Мясцовыя арганізацыі ніяк ня могуць прымірыцца з такім «няпрыемным» фактам.

Што робіць кантора «Загатзбожжа», каб спагнаць насенпазыку, тэрмін якой скончыўся яшчэ ў жніўні? Амаль нічога! Досыць сказаць, што да гэтага часу ніхто ня прыцягнут да адказнасьці. Ёсьць даўжнікі, якія проста папросту не вараочаць пазыкі. З гэтай мэтай яны складаюць рознага віду акты, накшталт такога:

«Арцель «Чырвоны транспартнік» атрыманыя 1.000 кгр. аўса вярнуць ня можа, таму, што ўвесь авёс на плошчы 5 га з прычыны позьняй сяўбы канчаткова загінуў і нягодны ні на насеньне, ні на корм жывёле».

Мы ня ведаем, як скарыстала арцель «Чырвоны транспартнік» атрыманыя 1.000 кгр. аўса, ці ён засеян вельмі позна ці проста разбазаран, але затое, мы добра ведаем, што Быхаўскае аддзяленьне «Загатзбожжа» атрымлівае дзесяткі такіх актаў, скласьці якія зусім ня цяжка.

Больш таго, запазычанасьць павялічылася, бо загадчык тэхбазы «Загатзбожжа» тав. **Кадраў** выдаў «у парадку таварыскай паслугі» (па яго словах) двум калгасам яшчэ 3½ тоны збожжа. Гэта новая «насенпазыка» была выдана ў пачатку чэрвеня і паводле ўмовы павінна была быць зьвернута не пазьней 15 жніўня. Але прайшло каля 4-х месяцаў, а збожжа так і ня зьвернута. Даверлівая тэхбаза «Загатзбожжа» спакойна і цярпліва чакае.

І, нарэшце, яшчэ адзін абураючы факт. Пры выдачы насенпазыкі ўвесну г. г. «Загатзбожжа» грошай за яе не атрымала, а зараз пры звароце пазыкі некаторымі калгасамі, яна выплачвае ім, як па загатоўках. Іншымі словамі, Быхаўская кантора «Загатзбожжа» купляе ў даўжнікоў сваё-ж збожжа, выданае вясной у якасьці насенпазыкі. Да большага галаваццяпства дадумацца цяжка...

С. Галкін.

г. Быхаў.

Правільнай расстаноўкай сіл забясьпечана перамога

Рагачоўскі завод імя **Халтурына**—невялікая лесапільня з сілавой устаноўкай у 120 конскіх сіл. У распілоўвачным цэху за воду працуе 3 рамы. Гадавое заданьне—67.518 кбм. піламатэр'ялу.

Свой прамфінплян завод імя Халтурына перавыконвае з месяца ў месяц, з квартала ў квартал. **Гадавы плян па расьпілоўцы лесаматэр'ялу на 20 лістапада выканан на 102,7 проц.** Прадукцыйнасьць працы за трэці квартал узьнята на 10,4 проц., кастрычнік месяц даў яшчэ большае павышэньне.

З месяца ў месяц зьмяншаюцца прагулы. Калі ў ліпені процант прагулаў бяз уважлівых прычын раўняўся 0,91 проц. усяго рабочага часу, дык за жнівень і верасень ён зьнізіўся да 0,38 проц., а ў кастрычніку да 0,35 проц. Лістапад дае яшчэ большае зьніжэньне колькасьці прагулаў. Калі ў кастрычніку былі прагулены 52 рабочыя дні, дык за дзьве дэкады лістапада ўсяго 8 дзён.

Посьпехі заводу — **вынік бальшавіцкага правядзеньня ў жыцьцё 6 гістарычных умоў тав. Сталіна, вынік барацьбы за выкананьне гэтых умоў.**

На заводзе выразна вызначаны задачы па асобных вучастках вытворчасьці. Водны цэх сваячасова дастаўляе сырэц. Мэханічны цэх забясьпечвае спраўнасьць варштатаў і піл. Уведзена мэханічнае тачэньне піл. Роўнамерна скарыстоўваецца магутнасьць энэргіі, забясьпечваючы бесьперабойную працу распілоўвачнага цэху.

Тры зьмены распілоўвачнага цэху—гэта тры гаспадарча-разрахунковыя брыгады з лікам у 30 чалавек кожная, якія спаборнічаюць паміж сабой. Амаль увесь час уперадзе ішла **брыгада № 2 Бацюшкова,** а ў лістападзе першынства заняла **камсамольская брыгада Гардзіеўскага,** якая выканала лістападаўскае заданьне на 108,2 проц.

Нормы выпрацоўкі даведзены да кожнага варштату. У гэтым адыграў значную ролю плянава-эканамічны аддзел на чале з тав. **Сіміноўскім.** Работнікі гэтага аддзелу зразумелі сваю ролю ў вытворчасьці і зьвярнулі асаблівую ўвагу на ўлік працы. Штодзённа ў цэху вывешваецца табель-дыяграма з вынікам работы брыгад і асобных варштатаў.

Правільная расстаноўка партсіл на вытворчасьці забясьпечыла штодзённае партыйнае кіраўніцтва ў зьмене, групе і брыгадзе. 20 камуністаў і 27 камсамольцаў паказваюць прыклад барацьбы за прамфінплян.

Партыйная і прафсаюзная работа перанесена ў нізавое зьвяно, у групу. Ёсьць 10 прафгруп, якія на месцах займаюцца арганізацыйнымі пытаньнямі ўмацаваньня працоўнай дысцыпліны, барацьбы з прагуламі, за выкананьне прамфінпляну, за паляпшэньне культбытавых умоў рабочых. Так, прафгрупа сталоўкі сваячасова ўзьняла пытаньне аб рабоце апошняй, чым дабілася паляпшэньня харчаваньня рабочых.

Брыгады распілоўвачнага цэху ўключыліся ва ўсесаюзную пераклічку пільшчыкаў. Прафгрупа воднага цэху выключыла з ударнікаў за п'янства **Собаля Г.**

Па ўсіх групах праведзена праверка ўдарнікаў. Рабочыя, якія ня выконваюць умоў, пазбаўлены назвы ўдарніка.

Зараз на заводзе лічыцца 147 ударнікаў, або 40 проц. усяго рабочага складу. На самой справе ўдарнікаў на заводзе значна больш, але яны «не паступілі» ў рады ўдарнікаў.

Заўком на чале з **тав. Міціным** устанавіў няправільны мэтад афармленьня ўдарніцтва. Рабочага ня лічаць ударнікам да таго часу, пакуль ён не падае заявы аб прыёме яго ва ўдарнікі.

Ад такога мэтаду трэба рашуча адмовіцца. Заявамі на права быць ударнікам зьяўляюцца сацыялістычныя дагаворы. Прафгрупа і заўком павінны ўстанаўліваць ступень выкананьня ўзятых па дагавору самаабавязкаў, па якой залічваць ва ўдарнікі.

Процант прагулаў даведзен да мінімуму. Няма цякучасьці рабочай сілы.

Сталоўка заводу дае рабочым штодзённа тры разы варанную страву. Амаль заўсёды мясныя абеды коштам у 50 кап. У сталоўцы зьнішчана чарга і ўраўнілаўка. Рабочыя ўдарных работ атрымліваюць абеды асобна. Так водны цэх, які зараз працуе напружана, пад лёзунгам **«ні аднаго бервяна не павінна застацца пад лёдам», атрымлівае** абеды ў першую чаргу.

Падсобная гаспадарка паляпшае харчаваньне рабочых. Ёсьць 7 кароў, тры цялушкі, 24 сьвіньні, 104 трусы, 16 гусей. Праведзена самазагатоўка бульбы, якая разьмеркавана паміж рабочымі ад 5 да 10 пудоў кожнаму.

Завод мае ўсе магчымасьці для пашырэньня вытворчасьці. Водны шлях і праведзеная на завод чыгуначная ветка забясьпечваюць бесьперабойную дастаўку сырцу і сваячасовую адгрузку піламатэр'ялаў. Але буйнаму разгортваньню вытворчасьці перашкаджае сілавая гаспадарка. Рухавік у 120 к. с. не забясьпечвае работы ўсіх варштатаў. З гэтай прычыны **не працуе адзін гатар, вальцова-абрэзачны варштат, строгальны варштат, дзьве цыркуляркі, гонтарэзка і іншыя ўстаноўкі,** ад чаго завод нясе страты.

Зараз заводу патрэбна парасілавая ўстаноўка ня менш, як **у 325 конскіх сіл.** Заводакіраўніцтва займаецца перапіскай з трэстамі ды іншымі арганізацыямі, а справа з месца ня рухаецца. **Аддзел капітальнага будаўніцтва трэсту «Белдрэў»,** абмежаваўшыся дазволам на ўмацаваньне парасілавой гаспадаркі, аб дапамозе забыўся.

Дасягнутыя посьпехі могуць быць яшчэ большымі, калі будуць скарыстаны ўсе магчымасьці, якія ёсьць на заводзе. Рабочы калектыў не мабілізован на справу вынаходзтва. У БРЫЗ ад рабочых не паступіла ні аднэй прапановы. Дырэкцыя «ня ў сілах» зьнішчыць усе недахопы. Аб гэтым сьведчыць факт безгаспадарчых адносін да вальцаванага варштату, які доўгі час знаходзіцца пад адкрытым небам, іржавее і псуецца.

Дырэкцыя заводу і заводзкія арганізацыі па-казённаму аднесьліся да справы вырабу тавараў шырспажыву. На гэты вучастак вылучылі 7 столяраў, якія з сякерай, стамескай і рубанкам, саматужным, адсталым мэтадам вырабляюць кухонныя шафы, табурэткі, калыскі. Ні адзін працэс не мэханізован. Вялікія запасы адыходаў не скарыстоўваюцца, а прадаюцца на дровы.

Не разгорнута яшчэ як сьлед прапрацоўка кантрольных лічбаў і складаньне тэхпрамфінпляну на 1933 год, што можа адбіцца на выкананьні пляну першага году другой пяцігодкі.

А. Федасноў.

Рабочыя БССР аднадушна вітаюць пастанову СНК і ЦК УсеКП(б) аб перабудове сыстэмы рабочага снабжэньня

Сустрэлі з вялікім уздымам

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). Рабочыя гомельскіх прадпрыемстваў з вялікім задаваленьнем сустрэлі пастанову СНК СССР і ЦК УсеКП(б) аб пашырэньні функцый заводакіраўніцтваў у галіне рабочага снабжэньня. Перадавыя рабочыя-ўдарнікі заводаў і фабрык Гомелю ў сваіх выступленьнях на сходах адзначылі, што ажыцьцяўленьне пастановы дасьць моцны штуршок узьняццю прадукцыйнасьці працы і выкананьню прамфінпляну.

Трыкутнік вагона-будаўнічага і паравоза-рамонтнага заводу **імя Ланцуцкага** на спэцыяльнай нарадзе вызначыў рад мер па хутчэйшым ажыцьцяўленьні пастановы партыі і ўраду. У сваёй рэзалюцыі трыкутнік заводу адзначыў, што «пастанова ЦК і СНК абавязвае аддаць яшчэ больш увагі паляпшэньню матэр'яльна - бытавых умоў рабочых, пільна сачыць за выдачай харчовых дакумантаў, што дасьць магчымасьць рашуча змагацца з разбазарваньнем прадуктовых таварных фондаў і мабілізаваць рабочых на барацьбу з прагуламі і цякучасьцю».

Дырэктар заводу тав. **Хімакоў** лічыць, што ажыцьцяўленьне пастановы партыі і ўраду дасьць магчымасьць рэалізаваць бальшавіцкі прынцып: «хто не працуе, той ня есьць». Стары рабочы заводу — сьлесар тав. **Казлоўскі,** узнагароджаны ордэнам Працоўнага Сьцягу, і ўдарнік **Кузьмічоў** у сваіх выступленьнях віталі пастанову ЦК і СНК. Тав. Казлоўскі заявіў: «Зараз выявіцца, хто гультай і прагульшчык. Раней для ЗРК усе былі аднолькавыя. Прагульшчык заўсёды атрымліваў першым прадукты, а ўдарнікі заставаліся без належнай увагі. Мы павінны змагацца за хутчэйшае выкананьне дырэктыў партыі і ўраду».

Рабочыя машына - будаўнічага заводу «Пралетары» з асаблівым уздымам сустрэлі пастанову СНК і ЦК. ЗРК гэтага заводу меў рад недахопаў. Рабочае снабжэньне кульгала на абедзьве нагі. Штаты былі раздуты. Лішнія выдаткі, слабы таваразварот — вось характэрныя рысы работы ЗРК.

Ударнік-строгальшчык тав. **Агранаў,** які працуе на заводзе 11 год, кажа: «Я ў кааператыве карыстаўся аднолькавай пашанай з гультаём і прагульшчыкам. Часта прыдзеш у кааператыў што-небудзь атрымаць, а там таго тавару ўжо няма: прагульшчыкі, якія маюць час стаяць у чарзе, ужо расхваталі».

Рабочы мэханічнага цэху тав. **Токараў** заявіў: «ЗРК быў адарваны ад заводу, ён ня ведаў, чым жыве кожны рабочы. Ажыцьцяўленьне апошняй пастановы ЦК і СНК — магутная зброя выхаваньня сацыялістычных адносін да вытворчасьці».

Сакратар парткалектыву заводу «Пралетары» тав. **Брандзін** у сваім выступленьні заявіў наступнае: «Наш ЗРК абслугоўвае заводы «Пралетары» і «Рухавік рэвалюцыі» — два розныя калектывы рабочых. Мы ня ведалі, як снабжаюцца рабочыя «Рухавіка рэвалюцыі», апошнія ня ведалі аб становішчы снабжэньня на «Пралетары». Зараз узьнікае пытаньне аб арганізацыі двух ЗРК з мэтай набліжэньня снабжэньня рабочых да вытворчасьці.

Старыя рабочыя «Палесдруку» т. т. Блюменкранц і Левін адзначылі вялікую ролю пастановы ў барацьбе за прамфінплян.

— Рабочае снабжэньне ў нас дагэтуль не пастаўлена на службу прамфінпляну. ЗРК быў адарваны ад вытворчасьці. Заводакіраўніцтва ня цікавілася работай кааперацыі.

Г.

Баявая праграма змаганьня за паляпшэньне снабжэньня

На агульным сходзе рабочых і служачых **друкарні імя Сталіна** быў заслуханы даклад аб пастанове СНК і ЦК наконт перабудовы сыстэмы рабочага снабжэньня. Сход вітаў пастанову, якая зьяўляецца баявой праграмай барацьбы за далейшае паляпшэньне снабжэньня.

— Клясавы вораг,—заявіла работніца **Шыфрына,**—імкнецца скарыстаць гэту пастанову ў сваіх мэтах. Ён распускае чуткі. быццам ЗРК ліквідуецца і ўдарнікам ня будзе ніякіх пераваг. Трэба выкрываць гэтыя кулацкія манэўры, паказваць сапраўдны твар клясавага ворага, які часта прыкрываецца рабочай вопраткай.

Дырэкцыя друкарні, сумесна з праўленьнем ЗРК, намеціла плян рэарганізацыі снабжэньня. Узьнята пытаньне аб вызначэньні прыгараднай гаспадаркі для друкарні імя Сталіна і «Зьвязды».

Адміністрацыя—у ролі пасыўнага наглядальніка

Работа ЗРК заводу «ЧЫРВОНЫ МЭТАЛІСТ» была дагэтуль адарванай ад вытворчай работы заводу. Пад маркай лепшых ударнікаў вельмі часта атрымлівалі пайкі прагульшчыкі, п'яніцы і гультаі, бо праўленьне ЗРК ня цікавілася работай паасобных цэхаў і ударнікаў, а прытрымлівалася сьпісаў, якія часта не адлюстроўвалі сапраўднага становішча на прадпрыемстве.

Вось характэрны факт, які сьведчыць аб адарванасьці заводакіраўніцтва ад ЗРК і яго безадказнасьці ў справе рабочага снабжэньня. Калі патрабавалася тэрмінова вывезьці з поля капусту на квасільны пункт, дык адміністрацыя ўпарта не згаджалася даць свой транспарт на дапамогу прыгараднай гаспадарцы і дала толькі пасьля ўмяшаньня гарадзкіх арганізацый.

Шмат прадуктаў не атрымала сталоўка толькі таму, што ніяк не ўдавалася ўгаварыць заводакіраўніцтва даць лішнюю фурманку.

У нашай прыгараднай гаспадарцы — адной з асноўных крыніц рабочага снабжэньня — панаваў хаос. З прычыны безгаспадарчасьці загінула 3 га гуркоў, 3 га бульбы, а заводакіраўніцтва разыгрывала ролю пасыўнага наглядальніка.

Апошняя пастанова СНК СССР і ЦК УсеКП(б) уносіць карэнны пералом у сыстэму рабочага снабжэньня. Раз заводакіраўніцтва будзе адказваць за агульнае становішча рабочага снабжэньня, тым самым узмоцніцца адзінаначальле на прадпрыемстве і снабжэньне будзе падпарадкавана задачам барацьбы за прамфінплян.

Мы лічым гэту пастанову зусім правільнай і сваячасовай. Яна накіравана на паляпшэньне матэр'яльна - бытавых умоў рабочых.

Рабочыя-ўдарнікі заводу «Чырвоны мэталіст»: Я. ЗУБРЫЦКІ, Н. САЛАМАХА, А. РЫЖЫНСКІ, І. КАСПЛЕР і А. ПЯТРОВІЧ

Аб практычных мерапрыемствах па рэалізацыі пастановы ЦК УсеКП(б), ЦК КП(б)Б і ЦВК СССР пра перабудову работы масавай школы, ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў

Пастанова пленуму ЦК КП(б)Б

А. У галіне масавай школы

Заслухаўшы справаздачны даклад Наркамасьветы БССР і судаклад ЦКК-РСІ аб практычных мерапрыемствах па выкананьні пастаноў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб масавай школе, пленум ЦК КП(б)Б канстатуе наяўнасьць раду посьпехаў у будаўніцтве савецкай палітэхнічнай школы ў БССР.

Толькі за гады першай пяцігодкі — з 1928-1929 г. па 1932—33 г.— сетка масавых пачатковых школ узрасла з 5.700 да 6.900, колькасьць вучняў—з 503.185 чал. да 993.000, бюджэт школы ўзрос з 13.727 тыс. рублёў у 1928-29 г. да 53.140 тыс. рублёў у 1932 годзе.

На аснове завяршэньня ўсеагульнага першапачатковага абавязковага навучаньня ўведзена ў БССР у 1932 г. усеагульнае абавязковае сямігадовае навучаньне і арганізавана 40 восьмых груп. Ёсьць значныя зрухі ў галіне будаўніцтва школы нацменшасьцяй (рост колькасьці вучняў у яўрэйскіх школах з 26.531 у 1928-29 г. да 36 тыс. у 1932 г., у польскіх школах—з 8.674 у 1928-29 г. да 17 тыс. у 1932 г., разгортваньне латыскай, літоўскай, украінскай школы).

Пленум ЦК лічыць, што ў выкананьні пастаноў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б дасягнуты толькі некаторыя зрухі ў галіне ліквідацыі карэннага недахопу школы—невыстарчальнага аб'ёму агульна-асьветных ведаў. Новыя навучальныя праграмы сталі некалькі вышэй па аб'ёму ведаў і сыстэматычней па размяркаваньні навучальнага матар'ялу ў параўнаньні з мінулымі гадамі. Узмацняецца вядучая роля настаўніка, умацоўваецца дысцыпліна і ўнутраны распарадак у школе.

Разам з тым пленум ЦК КП(б)Б з усёй катэгарычнасьцю падкрэсьлівае, што наяўныя зрухі па выкананьні пастаноў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб масавай школе зусім невыстарчальныя, тэмпы перабудовы школы ўсё яшчэ застаюцца нездавальняючымі і што карэнны недахоп школы яшчэ не ліквідаваны.

Да гэтага часу яшчэ вельмі слаба пастаўлена канкрэтнае апэрацыйнае кіраўніцтва і сваячасовая мэтадычная дапамога школе з боку НКА і райана.

У новых праграмах ёсьць значныя недахопы, а ў некаторых (грамадазнаўства, літаратура, мова) прынцыпова палітычныя памылкі. У радзе мэтадычных указаньняў НКА былі дапушчаны памылковыя ўстаноўкі, рэкамендаваўшыя [illegible]

[illegible] тыйных, савецкіх, прафэсыянальных, камсамольскіх арганізацый, недаацэньваючы вялізарна-палітычнага значэньня барацьбы за рэалізацыю пастаноў ЦК партыі аб школе, адсоўваюць гэту работу на другое месца і нярэдка проціпастаўляюць яе гаспадарчым кампаніям. Гэтыя раённыя партыйныя, савецкія, прафсаюзныя і камсамольскія арганізацыі не падхапілі і не замацавалі энтузіязму рабочых і ўсіх працоўных мас на выкананьне пастаноў ЦК аб школе, у выніку чаго падрыхтоўка да новага навучальнага году ў значнай колькасьці раёнаў праведзена нездавальняюча і не забясьпечыла нармальнай работы школы. Пленум ЦК адзначае зусім нездавальняючую пастаноўку кіраўніцтва школьнай справай з боку Бярэзінскага, Чашніцкага, Церахаўскага, Аршанскага, Лепельскага і Пятрыкоўскага РК КП(б)Б і РВК.

Пленум адзначае паляпшэньне матар'яльнага забесьпячэньня настаўніцтва па гор. Менску, Дзяржынскім раёне і некаторых іншых у выніку выкананьня партыйнымі арганізацыямі гэтых раёнаў дырэктывы ЦК аб прымацаваньні настаўнікаў да ЗРК і аб парадку забесьпячэньня вясковых настаўнікаў. Аднак, у пераважнай большасьці раёнаў дырэктывы сакавіцкага пленуму ЦК у гэтай частцы выконваюцца зусім слаба.

Ухваляючы пастановы бюро ЦК ад 31 ліпеня і ад 2-га кастрычніка аб масавай школе, пленум ЦК падкрэсьлівае выключна важнае значэньне барацьбы за якасьць работы школ, неабходнасьць рашучага пералому ў справе хутчэйшай рэалізацыі ўказаньняў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б аб школе і прапануе гаркомам і РК КП(б)Б правесьці на працягу сьнежня—студзеня праверку рэалізацыі гэтых пастаноў, арганізаваўшы вакол гэтай справы шырокую савецкую грамадзкасьць.

Выходзячы з асноўнай палітычнай задачы, пастаўленай перад партыяй у другую пяцігодку XVII усесаюзнай партканфэрэнцыяй—канчатковай ліквідацыі капіталістычных элемэнтаў і класаў наогул, перамаганьня перажыткаў капіталізму ў эканоміцы і сьвядомасьці людзей, з неадкладнай гаспадарчай задачы—падрыхтоўкі высокакваліфікаваных і масавых кадраў для завяршэньня рэканструкцыі народнай гаспадаркі краіны,—пленум ЦК пад- [illegible]

І. Аб увядзеньні дзесяцігадовага навучаньня

[illegible] школы, пашырэньня падрыхтаваных кантынгентаў для вышэйшай школы і ліквідацыі ўзроснай неадпаведнасьці паміж вышэйшай і сярэдняй школамі, даручыць НКА і Дзярж- [illegible] ахопу ўсіх падросткаў ва ўзросьце ад 15 да 17 год як існуючай сыстэмай прафтэхнічнай асьветы (ФЗВ, ШВМП), так і сыстэмай школ для дарослых.

ІІ. Аб праграмах, падручніках і рэжыме школы

Пленум падкрэсьлівае вялізарнае прынцыповае значэньне выхаваньня ў савецкай школе сьвядомай пралетарскай дысцыпліны. Школа павінна разам з пралетарскай грамадзкасьцю разгарнуць шырокую работу па аздараўленьні сямейна-бытавой абстаноўкі дзяцей, значна ўзмацніўшы пэдагагічную прапаганду сярод бацькоў, строга прытрымлівацца парадку і рэгляментацыі школьнай работы, не дапускаючы перагрузкі дзяцей. Неабходна разгарнуць сыстэму пэдагагічна-выхаваўчага ўзьдзеяньня на вучняў, дэзарганізуючых работу школ, належным чынам рэагуючы на кожны выпадак парушэньня дысцыпліны, ужываючы ў крайнім выпадку выключэньне са школы. Павышэньне ва ўсёй рабоце школы кіруючай ролі настаўнікаў, яго аўтарытэту, зьяўляецца неабходнай умовай у барацьбе за дысцыпліну, адказнасьць за якую цалкам ляжыць на настаўніку.

2. Хутчэйшая ліквідацыя рэштак мэтадычнага пражэкцёрства і, у прыватнасьці, скажэньняў брыгадна-лябараторнага мэтаду зьяўляецца важнейшай задачай НКА і ўсіх яго органаў. Разам з тым пленум падкрэсьлівае неабходнасьць рашучай барацьбы з імкненьнем звароту да старой слоўеснай школы, ігнараваньнем самастойнай групавой, брыгаднай і індывідуальнай работы вучняў пад кіраўніцтвам настаўнікаў. Пры гэтым павінны ўсяляк разгортвацца калектыўныя формы вучобы, не практыкуючы арганізацыі пастаянных і абавязковых брыгад. Неабходна зьвярнуць асаблівую ўвагу на моманты, ажыўляючыя ўрок і падымаючыя зацікаўленасьць дзяцей працай: дэманстрацыя вопытаў, прыбораў, схэм, малюнкаў і г. д.

3. Прапанаваць НКА і ДВБ на падставе дырэктыў ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б забясьпечыць сканчэньне праўрацоўкі праграм і выданьня іх з такім разьлікам, каб не пазьней 1 студзеня 1933 году ў школы былі дасланы ўсе праграмы. Забясьпечыць праўрацоўку гэтых праграм настаўнікамі ў часе зімовага перапынку з 1-І па 15-І 1933 году.

4. Баявой задачай НКА, прафарганізацый, камсамолу і піонерарганізацыі павінна стаць барацьба за чыстату памяшканьня, цёплую школу, вэнтыляцыю клясаў, за ўмывальнік, мыла, ручнік, перагатаваную ваду, за абсталяваньне настаўніцкай і інш мерапрыемствы, якія ахоўваюць і паляпшаюць умовы працы дзяцей і настаўнікаў, а таксама за разгортваньне мерапрыемстваў па разьвіцьці фізкультуры сярод дзяцей у мэтах выхаваньня зьмены «моцнай, здаровай, са сталёвымі нэрвамі і жалезнымі мускуламі» (ЛЕНІН).

5. Адзначаючы абсалютна нездавальняючае становішча з забесьпячэньнем школ падручнікамі, асабліва школ нацменшасьцяй, прапанаваць ДВБ разгарнуць работу па выданьні падручнікаў так, каб не пазьней 1-І 1933 г. усе школы былі забясьпечаны асноўнымі падручнікамі. Дабіцца складаньня стабільных падручнікаў па асноўных дысцыплінах.

Абавязаць органы Наркамасьветы, загадчыкаў школ і ўсіх настаўнікаў усяляк прывучаць вучняў да беражлівых адносін да падручнікаў.

ЦК прапануе НКА ўзмацніць падрыхтоўку пэдкадраў для школ нацменшасьцяй; ДВБ і БАКТ'у дабіцца поўнага выкананьня пляну завозу літаратуры на мовах нацменшасьцяй.

6. Дзяржпляну і Наркамлёгпраму ў месячны тэрмін унесьці на бюро ЦК свае прапановы аб пашырэньні паліграфічнай базы, асабліва па выданьні нацменлітаратуры. Наркамасьветы выдзеліць кадры для арганізацыі выданьня ў БССР падручнікаў на яўрэйскай і польскай мовах, а таксама ўмацаваць базу для выданьня ўсёй навучальнай літаратуры.

ІІІ. Аб падрыхтоўцы кадраў для масавай школы

ЦК адзначае значны рост актыўнасьці настаўніка і павышэньне яго адказнасьці за работу, падкрэсьлівае «ўсё ўзрастаючую ролю настаўніка ў справе навучаньня дзяцей асновам навукі, выхаваньня ў іх сьвядомай дысцыпліны і камуністычных адносін да вучобы і працы» (з пастановы ЦК УсеКП(б) ад 25 жніўня 1932 г.).

Адначасова ЦК канстатуе, што ў сувязі з увядзеньнем усеагульнага навучаньня па масавай і сярэдняй школах і ліквідацыі малапісьменнасьці сярод дарослых, у рады настаўніцтва ўліліся шматтысячная армія маладых пэдагогаў, якія ня маюць выстарчальнай пэдагагічнай практыкі і ў значнай ступені выстарчальнай пэдагагічнай кваліфікацыі.

Пленум ЦК прызнае нездавальняючай работу па павышэньні кваліфікацыі настаўнікаў і прапануе:

1. НКА, ГК і РК КП(б)Б прыняць рашучыя захады да якаснага ўмацаваньня існуючых кароткатэрміновых курсаў.

Разам з гэтым прыступіць да паступовай замены кароткатэрміновай курсавой падрыхтоўкі настаўнікаў нармальнай праз пэдтэхнікумы, пэдінстытуты і завочнае навучаньне.

Бюро ЦК заслухаць плян падрыхтоўкі ў адпаведнасьці з гэтым пэдагагічных кадраў.

2. Наркамасьветы, ЦП саюзу працасьветы і РК КП(б)Б наладзіць сыстэматычную работу і аказаць усямерную дапамогу асабліва маладым пэдагогам у павышэньні іх кваліфікацыі, прыцягваючы да гэтай справы лепшых, найбольш кваліфікаваных настаўнікаў.

3. Катэгарычна прапанаваць усім РК КП(б)Б, пад асабістую адказнасьць сакратароў РК, на працягу дэкаднага тэрміну праверыць становішча матар'яльнага забесьпячэньня настаўнікаў (прадуктамі, прамтаварамі, зарплата) і забясьпечыць выкананьне раней даных дырэктыў па гэтым пытаньні. Даручыць бюро ЦК заслухаць даклады некалькіх РК КП(б)Б пра выкананьне імі дырэктыў аб забесьпячэньні настаўніцтва і разгортваньні сярод яго масава-палітычнай работы.

4. Галоўсацстраху, НКАЗ пры ўдзеле ЦП працасьветы арганізаваць у 1933 годзе санаторыі для настаўнікаў і два дамы адпачынку. Даручыць бюро ЦК разгледзець канкрэтныя мерапрыемствы па ўзмацненьні работы асьветніцкай жыльлёва-будаўнічай кааперацыі і забесьпячэньні яе стандартнымі дамамі. Пры пабудове новых школ будаваць і кватэры для настаўнікаў.

5. Адзначыць слабую работу органаў прафсаюзу працасьветы як у галіне мабілізацыі настаўніцтва на барацьбу за выкананьне дырэктыў ЦК аб школе, так і ў галіне абароны яго матар'яльна-прававога становішча. Прапанаваць ГК і РК КП(б)Б правесьці праверку работы саюзу працасьветы і прыняць безадкладныя захады да ўмацаваньня прафарганізацый асьветнікаў моцнымі працаўнікамі, замацоўваючы іх на гэтай рабоце.

ІV. Па матар'яльным забесьпячэньні школ

Да гэтага часу матар'яльнае становішча большасьці школ застаецца яшчэ нездавальняючым. Будаўніцтва па 426 аб'ектах мінулых гадоў выканана ў сярэднім на 50 проц. Плян будаўніцтва г. г. выканан толькі на 15 проц., прычым 18 школ зусім не распачаты будаўніцтвам.

Пленум адзначае недапушчальнае іх наравеньне з боку НКЛП дырэктыў аб арганізацыі культпрамтрэсту і з боку НКЦП і Белсельпрамсаюзу аб вырабе палітэхнічнага вучэбнага абсталяваньня, у выніку чаго школы нездавальняюча забясьпечаны палітэхнічным і навучальным абсталяваньнем. БКС ня выкананы пляны па забесьпячэньні школ сшыткамі, алоўкамі, пер'ямі і наогул неабходнымі прыладамі. Ня выканана пастанова ЦВК і СНК СССР аб перадачы ўсіх школьных будынкаў, якія скарыстоўваюцца зараз установамі і прыватнымі жыхарамі, асабліва па г. г. Менску, Віцебску і Гомелю. Адзначаючы гэта абсалютна недапушчальнае зьявішча, пленум ЦК КП(б)Б прапануе:

1. ГК і РК КП(б)Б забясьпечыць сканчэньне да 1 жніўня 1933 г. усіх пачатых ужо будаўніцтвам школьных будынкаў. СНК у адпавед- [illegible]

Б. Па вышэйшай школе і тэхнікумах

[illegible]

У галіне барацьбы за якасьць вучобы ў ВНУ і тэхнікумах

[illegible] ранае перабудове падрыхтоўкі пралетарскіх спэцыялістаў і работы ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў, паставіўшы асноўнай і цэнтральнай задачай у гэтай барацьбе — якасьць спэцыялістаў, якія падрыхтоўваюцца. Вакол гэтага павінна быць мабілізавана ўвага ўсіх арганізацый і асабліва навуковых працаўнікоў. У адпаведнасьці з гэтым прапанаваць культпропу і аддзелу кадраў ЦК разам з народнымі камісарыятамі і Дзяржпланам у дэкадны тэрмін прадставіць на разгляд бюро ЦК мерапрыемствы па ўпарадкаваньні сеткі ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў, пад пунктам гледжаньня ліквідацыі лішняга паралелізму, надта дробнай спэцыялізацыі і карлікавага характару паасобных ВНУ, устанавіўшы поўную адпаведнасьць сеткі ВНУ і профіляў рыхтуемых у іх спэцыялістаў запатрабаваньням народнай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва БССР, устанавіўшы тэрмін навучаньня ў кожным ВНУ ў адпаведнасьці з пастановай ЦВК СССР.

2. ДВС Наркамасьветы распрацаваць навучальныя пляны і тыпавыя праграмы з тым, каб ВНУ, ВТНУ і тэхнікумы пачалі працаваць па іх з 1 студзеня 1933 г. шляхам арганізацыі раду факультацыйных дысцыплін, надаць навучальным плянам пры іх агульнай стабільнасьці максымальную гібкасьць, якая-б давала магчымасьць праяўленьню ініцыятывы прафэсарска-пэдагагічнага складу і студэнтаў.

3. ДВС НКА распрацаваць указаньні па ўстанаўленьні адзінай сыстэмы ўліку пасьпяховасьці кожнага студэнта.

4. Тэхвыдату і Дзяржвыдавецтву Беларусі забясьпечыць хутчэйшае выданьне тэхнічнай літаратуры і інш. падручнікаў для вышэйшай школы і тэхнікумаў на беларускай мове як арыгінальных, так і перакладных.

[illegible] мі наркаматамі намеціць рад практычных мерапрыемстваў па ўпарадкаваньні праходжаньня студэнтамі вытворчай практыкі ў напрамку забясьпячэньня адзінага вучэбнага працэсу тэорыі і практыкі з такім разьлікам, каб кожная ступень вытворчай практыкі была падначалена адпаведнай частцы тэарытычнага курсу, скарыстаць для вытворчай практыкі найбольш магутныя ў тэхнічных адносінах прадпрыемствы, устанавіць стражэйшы ўлік якасьці праходжаньня бесьперапыннай вытворчай практыкі, шляхам рэгулярнага кантролю з боку катэдраў заключных праверак, тэхнічных справаздач кожнага студэнта.

6. Разгарнуць работу па арганізацыі пры ВНУ, ВТНУ лябараторый, вытворчых габінэтаў, вучэбных майстэрань і дапаможных гаспадарак для праходжаньня студэнтамі першапачатковых відаў вытворчага навучаньня.

Дзяржпляну ўстанавіць патрэбнасьць у прадметах абсталяваньня лябараторый, майстэрань і г. д. і ў месячны тэрмін унесьці на разгляд СНК прапановы аб арганізацыі іх вырабу ў БССР і завозе з іншых цэнтраў СССР.

7. Пленум адзначае слабасьць работы аддзелаў кадраў наркаматаў, што ў значнай ступені тлумачыцца іх неўкамплектаванасьцю кваліфікаванымі працаўнікамі. Пленум падкрэсьлівае, што аддзелы кадраў наркаматаў павінны ўзмацніць штодзённае мэтадычнае кіраўніцтва ВНУ і тэхнікумамі і лічыць неабходным стварыць пры іх мэтадычнае бюро, для чаго мабілізаваць ня менш 20 чалавек мэтадыстаў для мэтадычнай працы ў аддзелах кадраў гаспадарчых наркаматаў. Правядзеньне гэтага мерапрыемства ўскласьці на культпроп і аддзел кадраў ЦК.

У галіне забесьпячэньня ВНУ і ВТНУ навуковымі кадрамі

1. ЦК адзначае, як буйнейшае дасягненьне, стварэньне ў БССР значных кадраў (звыш 1.600 чал.) навуковых работнікаў, павялічэньне сярод іх партыйнай пралетарскай праслойкі і якасны рост навуковых працаўнікоў, якія ў сваёй масе аддана працуюць пад кіраўніцтвам кампартыі на карысьць сацыялістычнага будаўніцтва. Пастанова ЦВК СССР знайшла актыўнае падтрыманьне з боку асноўнай часткі навуковых працаўнікоў і спрыяла ўздыму іх актыўнасьці. ЦК абавязвае дырэктароў і партыйныя арганізацыі ВНУ садзейнічаць далейшаму ўздыму актыўнасьці навуковых работнікаў, накіроўваючы яе на кардынальнае паляпшэньне працы ВНУ адпаведна сучасным задачам сацыялістычнага будаўніцтва. Забясьпечыць уважлівыя і беражлівыя адносіны да навуковых работнікаў, якія прымаюць удзел у сацбудаўніцтве, поўнасьцю выконваючы ўказаньні тав. Сталіна аб тым, што «ў перыяд павароту гэтай інтэлігенцыі ў бок савецкай улады, нашы адносіны да яе павінны выяўляцца, галоўным чынам, у палітыцы прыцягненьня і клопатаў аб ёй». Адначасова неабходна весьці далей рашучую барацьбу з тымі адзінкамі сярод навуковых работнікаў, якія прабуюць скарыстаць сваю навуковую і выкладчыцкую работу супроць дыктатуры пралетарыяту.

2. Пленум указвае на неабходнасьць сур'ёзнай пастаноўкі справы ўзбраеньня марксыцка-ленінскай мэтадалёгіяй і пралетарскага выхаваньня навуковых работнікаў. Працягваючы і ўзьнімаючы на больш высокі тэарытычны ўзровень крытыку ўсякіх скажэньняў і адхіленьняў ад марксыцка-ленінскай тэорыі, не дапушчаць спрашчэнскага падыходу да яе і ні ў якім разе не ператвараць крытыкі ў шальмаваньне і дробязныя прычэпкі. Марксыцка-ленінская крытыка памылак навукова-тэхнічных работнікаў павінна выходзіць з таго, каб ня толькі не адштурхоўваць, а наадварот, дапамагаючы выпраўляць свае памылкі, прыцягваць на свой бок сапраўдных работнікаў навукі і тэхнікі.

3. У мэтах павышэньня якасьці работы вышэйшай школы і забесьпячэньня вядучай ролі прафэсара ў пэдагагічным працэсе і стварэньня стымулаў для павышэньня навуковай кваліфікацыі, ЦК КП(б)Б абавязвае ДВС «жорстка захоўваць устаноўлены парадак прысваеньня навуковай годнасьці (асыстэнт, дацэнт, прафэсар) не па займаемай пасадзе, а па сапраўднай кваліфікацыі, якая вызначаецца навуковымі працамі» (з пастановы ЦВК СССР).

4. Даручыць культпропу і аддзелу кадраў ЦК разам з БАН і адпаведнымі наркаматамі правесьці прымацаваньне навуковых работнікаў да пэўных ВНУ і ВТНУ, дапускаючы сумяшчэньне толькі для высокакваліфікаваных работнікаў па востра-дэфіцытных спэцыяльнасьцях.

5. Адзначаючы, што за апошнія гады навукова-дасьледчая работа катэдраў ВНУ надзвычай аслабла, а па радзе ВНУ зусім не вядзецца, лічыць неабходным максымальнае разгортваньне гэтай работы, якая зьяўляецца неабходнай умовай узьняцьця тэарытычнай якасьці выкладаньня, забясьпечыць у бюджэце на 1933 год неабходныя сродкі на разгортваньне навукова-дасьледчай работы ў ВНУ. Абавязаць БАН і ДВС забясьпечыць кіраўніцтва гэтай работай, а таксама арганізаваць друкаваньне навуковых работ.

6. Адначасова ЦК лічыць неабходным ажыцьцявіць рад мерапрыемстваў па павышэньні кваліфікацыі навуковых работнікаў і стварыць неабходныя ўмовы для далейшага росту новых кадраў навуковых работнікаў. Культпропу і аддзелу кадраў ЦК на працягу месячнага тэрміну разам з Дзяржпланам, БАН і наркаматамі распрацаваць сыстэму падрыхтоўкі асьпірантаў, выходзячы з пастановы ЦВК СССР. Зьвярнуць асаблівую ўвагу на ўмацаваньне працы БДУ, як навучальнай установы, якая рыхтуе высокакваліфікаваных спэцыялістаў і пэдагогаў па агульна-тэарытычных дысцыплінах. У мэтах узьняцьця якасьці выпускаемых асьпірантаў забараніць з 1 студзеня 1933 г. выпуск асьпірантаў без абароны навуковай дысэртацыі.

У галіне ўстанаўленьня ўнутранага распарадку

[illegible]

У галіне камплектаваньня ВНУ і тэхнікумаў

[illegible] хіміка-тэхналягічнага інстытуту, пляніва-эканамічнага, фінансава-эканамічнага інстытуту і інстытутаў па лініі НКЗ: прадзільных культур, буйнай рагатай жывёлы, вэтэрынарнага) і мясцовых партыйных арганізацый, пленум ЦК прапануе аддзелу кадраў і культпропу разам з Дзяржпланам не пазьней 1 лютага 1933 г. разгледзець і ўнесьці на зацьвярджэньне бюро ЦК кантрольныя ліч- [illegible] цаваны, узгадненьне паміж іх навучальных плянаў і праграм, устанавіўшы пераемнасьць навучаньня, а таксама забясьпечыць кваліфікаванымі кадрамі і навучальным абсталяваньнем.

Папярэдзіць наркаматы, што падрыхтоўка і правядзеньне новага прыёму праводзіцца ў строгай адпаведнасьці з забесьпячэньнем вучэбнай і жылёвай плошчай.

У галіне ўзмацненьня матар'яльнай базы ВНУ і тэхнікумаў

1. Адзначаючы, як ненармальнае зьявішча, невыкананьне плянаў будаўніцтва навучальнай і інтэрнацкай плошчы, а таксама сацыяльна-бытавых устаноў для студэнтаў, прапанаваць СНК забясьпечыць гэта будаўніцтва так, каб усе распачатыя аб'екты былі скончаны не пазьней першага паўгодзьдзя 1933 году.

2. Адзначаючы празьмернае павялічэньне адміністрацыйна-тэхнічнага апарату ВНУ і тэхнікумаў, прапанаваць ЦКК-РСІ правесьці праверку і неабходнае скарачэньне, скарыстаўшы гэтыя сродкі на паляпшэньне вучэбнай работы і абсталяваньне лябараторый.

3. Пленум ЦК адзначае невыкананьне дырэктыў партыі і ўраду аб паляпшэньні матар'яльнага забесьпячэньня студэнцтва і зусім слабую ўвагу да гэтай справы з боку наркаматаў, гаспадарчых арганізацый і БКС, у сувязі з чым матар'яльнае становішча студэнцтва застаецца нездавальняючым. Выходзячы з гэтага пленум прапануе:

а) БКС арганізаваць для буйных ВНУ або груп ВНУ закрытыя кааператывы і неадкладна наладзіць работу іх па самазагатоўках і стварэньні ўласнай харчовай базы (сьвінагадоўля, трусагадоўля, рыбная гаспадарка і г. д.);

б) камітэту загатовак вызначыць раёны для самазагатовак ЗК ВНУ;

в) наркаматам і гаспадарчым арганізацыям вылучыць неабходную суму зваротных сродкаў;

г) БКС і дырэктарам ВНУ прыняць меры да паляпшэньня работы сталовак, палепшыць якасьць абедаў, ліквідаваць чаргі, палепшыць санітарыю;

д) гарсаветам, Белсампрамсаюзу і наркаматам неадкладна арганізаваць пральні, пашывачныя і пачынячныя майстэрні для абслугоўваньня студэнцтва;

е) даручыць СНК разгледзець пытаньне аб паляпшэньні матар'яльнага забесьпячэньня студэнцтва пэдагагічных і сельска-гаспадарчых ВНУ.

ЦК КП(б)Б указвае наркаматам і дырэктаром ВНУ на неабходнасьць рашучага павароту да пытаньняў матар'яльна-бытавога становішча студэнтаў, што зьяўляецца неабходнай умовай паляпшэньня якасьці работы ВНУ і тэхнікумаў.

У галіне партыйна-масавай работы

1. Асноўным зьместам партыйна-масавай работы павінны зьявіцца: мабілізацыя студэнцтва і навуковых сіл на поўнае ажыцьцяўленьне рашэньняў партыі і ўраду аб вышэйшай школе і тэхнікумах; барацьба за павышэньне якасьці вучобы і авангарднай ролі ў гэтым камуністаў і камсамольцаў; усямернае ўмацаваньне адзінаначальля; узьняцьце ролі і значэньня прафэсарска-выкладчыцкага пэрсаналу.

Партарганізацыі ВНУ павінны ў сваёй рабоце весьці барацьбу з дробна-буржуазнай расхлябанасьцю, за высокую працоўную дысцыпліну, разгарнуўшы рашучую барацьбу супроць вылазак клясава-варожых элемэнтаў і іх агентуры, супроць правых і «левых» апартуністаў.

Пленум ЦК заастрае ўвагу партарганізацый на неабходнасьць узмацненьня палітыка-выхаваўчай работы сярод студэнцтва і выкладчыцкага пэрсаналу.

2. Пленум ЦК адзначае, што ў выніку рашучага і пасьлядоўнага правядзеньня КП(б)Б ленінскай нацыянальнай палітыкі ў барацьбе з вялікадзяржаўным расійскім шавінізмам, як галоўнай небясьпекай на даным этапе, беларускім шавінізмам, контр-рэвалюцыйным нацыянал-дэмакратызмам, у барацьбе з яўрэйскім і польскім шавінізмамі,—КП(б)Б дабілася буйнейшых посьпехаў у справе стварэньня пралетарскіх кадраў спэцыялістаў, навуковых працаўнікоў з карэнных нацыянальнасьцяй і ў першую чаргу з беларусаў, дабілася буйнейшых посьпехаў у стварэньні і ўмацаваньні пачатковай і вышэйшай школы БССР.

Пленум ЦК разам з гэтым адзначае, як зусім недапушчальнае і нецярпімае зьявішча—аслабленьне ўвагі з боку асобных ВНУ, ВТНУ (пэдінстытуты, ВХТІ, будаўнічы і некаторыя інш.) да справы правядзеньня беларусізацыі.

Пленум ЦК адзначае наяўнасьць раду вялікадзяржаўных праяўленьняў у некаторых ВНУ, ВТНУ і тэхнікумах і зусім невыстарчальнае разгортваньне барацьбы з гэтымі праяўленьнямі з боку дырэкцыі і партстудэнцкіх арганізацый.

Пленум ЦК таксама адзначае наяўнасьць фактаў мясцовага шавінізму па радзе ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў і невыстарчальную барацьбу з гэтымі праяўленьнямі з боку арганізацый гэтых навучальных устаноў.

Пленум разам з гэтым адзначае наяўнасьць раду істотных недахопаў у справе беларусізацыі і камплектаваньня апаратаў раду наркаматаў, асабліва ў сэнсе ўмацаваньня беларускімі кадрамі.

Даручыць бюро ЦК на працягу месячнага тэрміну праверыць работу раду цэнтральных і раённых арганізацый у галіне беларусізацыі і карэнізацыі апаратаў савецкіх, гаспадарчых і прафсаюзных органаў і распрацаваць практычныя мерапрыемствы па іх замацаваньні.

Пленум ЦК падкрэсьлівае, што справа беларусізацыі зьяўляецца аднэй з важнейшых першачарговых задач партарганізацый і што ўсякая недаацэнка гэтай задачы будзе сустракаць з боку партыі самы рашучы адпор.

Пленум ЦК заастрае ўвагу райкомаў партыі, кіраўніцтва ВНУ, тэхнікумаў і выкладчыкаў масавай школы на неабходнасьць рашучага паляпшэньня выкладаньня роднай мовы і дасканалага ўладаньня ёю ўсімі студэнтамі і выкладчыкамі.

Даручыць Беларускай Акадэміі Навук паскорыць распрацоўку беларускага правапісу.

Пленум ЦК з усёй катэгарычнасьцю падкрэсьлівае неабходнасьць неаслабнай і бязьлітаснай барацьбы, павышэньня і ўзмацненьня пільнасьці да ўсякіх праяўленьняў і вылазак з боку як вялікадзяржаўнага шавінізму—галоўнай небясьпекі ў нацыянальным пытаньні на даным этапе,—так і супроць нацыянал-апартунізму, контр-рэвалюцыйнага нацыянал-дэмакратызму, шавінізму яўрэйскага і польскага, неабходнасьць рашучай барацьбы з прымірэнчымі адносінамі да спроб скажэньня ленінскай нацыянальнай палітыкі партыі.

3. Пленум адзначае, што камсамолам да гэтага часу слаба разгорнута работа па рэалізацыі пастаноў ЦК аб перабудове масавай сярэдняй і вышэйшай школы. Барацьба за ўздым якасьці работы ўсіх зьвеньняў савецкай школы зьяўляецца важнейшай задачай, якая стаіць перад камсамолам. Пленум ЦК прапануе ЦК ЛКСМБ узмацніць кіраўніцтва камсамольскімі арганізацыямі ВНУ, ВТНУ і тэхнікумаў, піянэрскімі арганізацыямі ў масавай школе і мабілізаваць увагу ўсёй камсамольскай арганізацыі на актыўны ўдзел у выкананьні дырэктыў партыі і ўраду аб школе.

4. Пленум ЦК зьвяртае ўвагу ўсіх партыйных, савецкіх, прафэсыянальных і камсамольскіх арганізацый на тое, што барацьба за карэннае паляпшэньне справы народнай асьветы, за павышэньне якасьці вучобы, як цэнтральнай задачы сучаснага пэрыяду ў рабоце ўсіх зьвеньняў савецкай школы, за ўзмацненьне сувязі з вытворчасьцю, узмацненьне дысцыпліны, сапраўднае заахвочваньне ініцыятывы і энэргіі кожнага выкладчыка і вучняў у іх рабоце, паляпшэньне матар'яльна-бытавога становішча вучняў—патрабуе неаслабнай увагі ўсіх партыйных, савецкіх і прафэсыянальных арганізацый, максымальнага падтрыманьня ўсёй партыйнай, савецкай грамадзкасьці, канкрэтнага апэрацыйнага кіраўніцтва, аснаванага на веданьні справы як масавай, так і вышэйшай школы БССР.

Пленум ЦК паказвае, што пасьпяховае ажыцьцяўленьне задач, што стаяць перад пачатковай, сярэдняй і вышэйшай школай БССР, патрабуе неаслабнай і бязьлітаснай барацьбы з рэакцыйнымі праваапартуністычнымі элемэнтамі, якія ёсьць у школе, з «лявацкімі» апартуністычнымі перагібамі, з дробна-буржуазнай разбэшчанасьцю і нядбайнасьцю, за павышэньне клясавай пільнасьці, памятаючы, што «новыя посьпехі сацыялізму рабочая кляса забясьпечыць толькі ў барацьбе з рэшткамі капіталізму, даючы бязьлітасны адпор супраціўленьню гінучых капіталістычных элемэнтаў, перамагаючы буржуазныя і дробна-буржуазныя забабоны сярод працоўных і вядучы настойлівую работу па сацыялістычным іх перавыхаваньні» (з рэзалюцыі XVII партканфэрэнцыі).

ПРАВЕРКА РЭАЛІЗАЦЫІ ПАСТАНОВЫ ЦК АБ ШКОЛЕ

Прэзыдыум ЦСПСБ, заслухаўшы даклад Наркамасьветы аб ходзе навучальнага году па школах сацвыху, пастанавіў арганізаваць на працягу двух месяцаў праверку ня менш 25 школ. Мэта праверкі—высьвятліць, як рэалізуецца дырэктыва ЦК партыі аб школе і ўдзеле ў гэтай рабоце загадчыкаў школ, настаўнікаў, групаводаў, камсамольскіх арганізацый, пілнзраў.

ЦСПСБ абавязаў Наркамасьветы, ЦП саюзаў друкароў, працасьветы зараз-жа распачаць падрыхтоўку і арганізацыю работы па выпуску падручнікаў на 1933-34 навучальны год.

Перад камітэтам друку пры СНК і Саюзпаперай пастаўлена пытаньне аб забесьпячэньні паперай вытворчасьці сшыткаў у першую чаргу.

У сувязі з тым, што ў радзе раёнаў назіраюцца выпадкі выкарыстаньня вучняў на фізычнай рабоце, ЦСПСБ абавязаў райпрафсаветы пад адказнасьць старшынь сыстэматычна сачыць за тым, каб вучні ні ў якім разе не скарыстоўваліся на фізычнай рабоце, непадпарадкаванай навучальна-выхаваўчай мэце.

Адначасова арганізуецца праверка работы каапэрацыйнай сыстэмы ў сэнсе рэалізацыі дырэктыў аб снабжэньні настаўнікаў.

Да 1 студзеня здаць дзяржаве 80 проц. ільнавалакна

У Крычаўшчыне не даецца адпору кулацкім манэўрам

Кулацкія хадатаі

КРЫЧАЎ. (Наш кар.). Наступныя лічбы [illegible] аб ходзе загатовак ільнавалакна на 4 сьнежня. 25 проц. загатоўлена валакна да раённага пляну. Калгасы здалі 27,3 проц. свайго пляну, аднаасобнікі—13 проц. Ад кулацка-заможных гаспадарак [illegible] 3 цэнтн. — 2,7 проц.

Кулацкія хадатаі выпрацоўваюць усе сілы, каб сарваць загатоўку сыр'я [illegible] прымаюць усе меры, каб затрымаць валакно на месцы і разьмеркаваць яго сярод калгасьнікаў, [illegible] на выкананьне пляну.

Калгас імя Сталіна, [illegible] сельсавету, [illegible] гэта не прашкодзіла былому старшыні калгасу [illegible] правесьці разьмеркаваньне ільнавалакна сярод калгасьнікаў.

Падобныя камуністы павінны [illegible] кулацкай агентуры і фактычна сталі на шлях [illegible] партыі і пралетарскай дзяржавы.

Старшыня калгасу «Ударнік», [illegible] сельсавету, Патрой, ён-жа член партыі, [illegible] Гэты «камуніст» фактычна [illegible] кулацкай групы калгасьнікаў.

Упарта не жадаюць выконваць сваіх абавязацельстваў праўленьні калгасаў «Барацьбіт», [illegible] сельсавету (старшыня калгасу, член партыі Бабей), а таксама «Чырвоны луч», Вольскага сельсавету і «Чырвоны ўдарнік».

У калгасе «Гігант», [illegible] сельсавету, [illegible]

[illegible]

Надзвычай дрэнна пастаўлена ахова [illegible]

Перамагчы кулацкае супраціўленьне [illegible]

В. ФЕСЬКО.

Гнояць трасту

ДРЫСА. Калгасы «Перамога», імя Макса Горкага і калгас «Верны шлях» [illegible] ільнавалакна і семя на загатоўкі. Партыйныя ячэйкі у гэтых калгасах [illegible] масавую работу, [illegible] калгасьнікаў на здачу ільну.

Але не ва ўсім раёне так арганізавана работа па ільназагатоўках. На 5 сьнежня ільнатрасты загатоўлена 28,7 проц., а ільнавалакна толькі — 9,3 проц.

Калгасы «Новы шлях», Прудзінскага сельсавету, і «Ільіч», [illegible] сельсавету, [illegible] трасту. А кожна лепшая яна? Есьць. Але [illegible] (старшыні калгасу) [illegible] трасты для сваіх патрэб.

У калгасах імя Карла Маркса, «Гігант» і «Пралетары», [illegible] сельсавету, траста [illegible] 100 га пагніла на полі.

[illegible] Такія факты ў Дрысенскім раёне [illegible]

У чым прычына? Галоўнае ў тым, што [illegible]

[illegible]

М. Л.

„Сабе лепшую, а дзяржаве горшую"

РАГАЧОЎ, 9. (БЕЛТА). Кулацка-нэпманскія тэндэнцыі у масовых калгасах [illegible] Асабліва ярка праявілася гэтыя тэндэнцыі у калгасе «Новы Дабрацін».

Гэты калгас павінен здаць 8 тон ільнатрасты. Праўленьне калгасу, пад кіраўніцтвам старшыні Бычкова Хведара, дало распараджэньне адвезьці ў лік загатовак гнілую трасту. Лепшы гатунак трасты быў разьмяркован паміж калгасьнікамі. Але гэтага мала. Праўленьне калгасу дазволіла калгасьнікам абмяняць горшую трасту на тую, якая прызначалася для здачы дзяржаве. Калгасьнік Бычкоў Ларывон так і зрабіў.

«Здаваць дзяржаве можна горшую ільнатрасту, абы яна вагу мела», — так разважае старшыня калгасу «Новы Дабрацін» — Бычкоў.

У калгасе «Іскра сацыялізму», М.-Стражоўскага сельсавету, 50 цэнтн. ільнатрасты ўжо разьмеркавана паміж калгасьнікамі. Загатоўкі-ж ня выкананы ні на адзін працант. Праўда, яшчэ 50 цэнтн. трасты ляжыць на полі ўжо некалькі месяцаў. Старшыня калгасу Докша заявіў: «падбярэм трасту і частку здамо дзяржаве, рэшту разьмяркуем паміж калгасьнікамі, а што яна пагніла — невялікая бяда».

Кіруючыя раённыя арганізацыі не рэагуюць на гэтыя яўна кулацкія тэндэнцыі асобных кіраўнікоў калгасаў і нават ня ведаюць аб такіх фактах.

Бліскучы прыклад аднаасобнікаў

КРУПКІ, 9. (Белта). Аднаасобнікі в. ЛЕБЕДЗЕВА, Шэйскага сельсавету могуць служыць узорам выкананьня самаабавязацельстваў ПА КАНТРАКТАЦЫІ. Згодна дагавору, в. ЛЕБЕДЗЕВА павінна здаць дзяржаве 700 кгр. ільнавалакна і 550 кгр. семя.

На 5 сьнежня семя здана поўнасьцю. Валакна здана 660 кгр.—94 проц. Гэтымі днямі будзе здана і рэшта валакна.

Вёска Лебедзева вышла ў перадавыя рады па ільназагатоўках, дзякуючы актыўнасьці і сьвядомасьці беднякоў і серадцякоў—аднаасобнікаў. Старанную работу правёў і сельупаўнаважаны тав. КРЫЎШЫЦ МІХАСЬ.

Трэба адзначыць перадавых аднаасобнікаў, напрыклад, ЛЫРНЯ МІКІТА. МІКІТА ЗДАЎ 70 кгр. ільнавалакна вышэйшай якасьці перавыканаўшы самаабавязацельства на 16 кгр. За зданае ільнавалакно ён атрымаў ад райканторы «Загатільну» акрамя грошай 3 ПУДЫ ЖЫТА ПА КААПЭРАЦЫЙНАЙ ЦАНЕ.

Перавыканалі дагаворныя абавязацельствы па здачы валакна ДАШЧЫНСКІ СТАСЬ, БАМУЛЬСКІ ЯКУБ, ДАШЧЫНСКІ ПАЎЛА і ГЛАТКЕВІЧ ЕЎДАКІМ.

Усе аднаасобныя бядняцка-серадняцкія гаспадаркі БССР, раўняйцеся па ўдарніках в. Лебедзева.

Бульбу—прамысловасьці і рабочым цэнтрам

БССР першая ў Саюзе выканала заданьне па адгрузцы бульбы Ленінграду. На 1-га сьнежня адпраўлена 191 тыс. тон бульбы. Гэты посьпех быў дасягнут, дзякуючы мабілізацыі ўсіх сіл вакол кампаніі і выразнаму апэрацыйнаму кіраўніцтву партарганізацый. Пасьпяховае завяршэньне адгрузкі паказала, што ніякіх перашкод, якія не маглі-б быць пераможаны дружнай бальшавіцкай работай, энэргіяй, настойлівасьцю і агульнымі намаганьнямі ўсёй пралетарскай грамадзкасьці. Насуперак спробам клясавага ворага і апартуністаў, бальшавікі БССР забясьпечылі сваячасовае выкананьне важнейшай гаспадарча-палітычнай задачы.

Аднак, завяршэньне адгрузкі ні ў якім разе не адзначае, што загатоўкі бульбы скончаны.

Трэба забясьпечыць бульбай прамысловасьць БССР, рабочыя цэнтры рэспублікі і Чырвоную армію. Ленінграду адгрузілі 191 тыс. тон, але агульны плян загатовак значна большы. 184 тыс. тон бульбы павінна атрымаць прамысловасьць БССР, 45 тыс. тон трэба адгрузіць васпецу і рабочым цэнтрам. Ці рэальныя гэтыя пляны? Яны зусім рэальныя. Есьць усе магчымасьці для іх выкананьня. Аб гэтым гаворыць хаця-б той факт, што сёлета засеяна на 36 тыс. га больш, чым у мінулым годзе, і ўраджай бульбы значна лепшы.

Між тым, да 5-га сьнежня агульны плян загатовак бульбы выкананы ў разьмеры каля 70 проц. Гарадом і васпецу адгрузілі 30 тыс. тон замест 45, прамысловасьць таксама недаатрымала дзесяткі тысяч тон бульбы. Значна зьнізіліся за апошні час тэмпы загатовак. Калі ў пятую пяцідзёнку лістапада было загатоўлена 10.329 тон, дык за шостую — 6.476 тон.

Невыкананьне пляну можна тлумачыць толькі тым, што скончыўшы адгрузку Ленінграду, мясцовыя арганізацыі «пачылі на лаўрах» і падаліся дэмабілізацыйным настроям: «Мы сваю справу зрабілі». Яны забыліся аб тым, што для раду галін прамысловасьці БССР бульба зьяўляецца асноўным відам сыр'я, што далёка не забясьпечаны патрэбы прамысловых цэнтраў БССР.

Мы не гаворым ужо аб тых раёнах, якія ўвесь час зрывалі пляны адгрузкі, як Буда-Кашалеўскі, Чавускі, Дубровенскі і інш. Яны павінны былі працягваць загатоўкі, ні ў якім разе ня спыняць работу. Між тым, даведаўшыся, што БССР скончыла адгрузку, яны згарнулі тэмпы і супакоіліся: «нас больш чапаць ня будуць». Нават у перадавых раёнах, якія паказалі ўзоры выкананьня сваіх абавязацельстваў перад пралетарамі Ленінграду, ня прыняты меры, каб загатовіць усю бульбу, прадугледжаную плянамі, ня скончана спаганяньне цьвёрдых заданьняў (Рагачоў, Ворша).

З апартуністычнай недаацэнкай загатовак бульбы для пралетарскіх цэнтраў і прамысловасьці трэба пакончыць як мага хутчэй. Плян цэнтралізаваных загатовак павінен быць поўнасьцю выкананы у бліжэйшы тэрмін. Выпрабаваныя мэтады збожжазагатовак трэба перанесьці і на гэты участак работы.

Зламіўшы супраціўленьне кулацтва і яго агентуры, мы павінны забяспечыць сапраўды баявыя тэмпы здачы бульбы.

Для паляпшэньня снабжэньня рабочых неабходна, каб каапэрацыйныя арганізацыі максымальна разгарнулі самазагатоўкі бульбы па камэрцыйных цэнах у раёнах і сельсаветах, якія выканалі цэнтралізаваныя пляны.

БЕЗ КАНКРЭТНАГА ВЫВУЧЭНЬНЯ КАЛГАСАЎ І САЎГАСАЎ НЕЛЬГА ПАСЬПЯХОВА ЗМАГАЦЦА ЗА ПАВЫШЭНЬНЕ ЎРАДЖАЙНАСЬЦІ

„ШУМІМ, БРАТОЧКІ, ШУМІМ"

«Шумім, браточкі, шумім», — па такім «прынцыпу» працуюць у Полацкім раёне. Усе шмат гавораць, але вельмі мала робяць. Гавораць аб узьняцьці ўраджайнасьці, ня маючы выразных пляноў работ, разьмяшчэньні культур, спэцыялізацыі асобных сельсаветаў, калгасаў, вёсак. Адным словам, гавораць...

Возьмем адно з канкрэтных пытаньняў—увядзеньне севазваротаў. Кожнаму вядома, што севазварот — гэта ня проста тэхнічная справа. Севазварот у сельскай гаспадарцы — гэта агратэхніка, эканоміка і палітыка. І вось такой простай ісьціны ніяк ня могуць зразумець таварышы з Полацку. Яны аб увядзеньні севазваротаў менш за ўсё турбуюцца.

Работнікі Ветрынскай МТС, у прыватнасьці дырэктар тав. Суднік, запэўняюць — севазварот у 8 калгасах уведзен. Праверка паказала, што ніякіх севазваротаў там няма.

Есьць рад фактаў, калі калгасы катэгарычна адмаўляюцца ад увядзеньня севазваротаў. Чаму? МТС прапанавала ўвесьці два севазвароты на калгас, а кіраўнікі калгасу парашылі ўвесьці севазварот у кожнай вытворчай(?) калгаснай брыгадзе. Так было ў калгасе імя Фрунзэ.

Пытаньне аб увядзеньні севазваротаў узьнімалася на старонках «Зьвязды» (25 кастрычніка) у лісьце старшыні калгасу «Страх ворагам», Лёзьнянскага раёну.

НКЗБ ніякага адказу па закранутым пытаньні ня даў. Маўчаць і навукова-дасьледчыя інстытуты. А яны ў першую чаргу на вопыце ўвядзеньня севазваротаў перадавых калгасаў павінны паказаць, як правільна ўвесьці севазварот у паасобных спэцыялізаваных сацыялістычных гаспадарках.

Дрэнна ў Полаччыне з увядзеньнем севазваротаў, але яшчэ горш з плянаваньнем пасеўных плошчаў.

Усяго зямлі па раёне налічваецца 77.855 га. НКЗБ даў заданьне засеяць на 1932 г. 82 тыс. га, на 4.145 га больш, чым трэба. Потым даслалі другі плян — засеяць 74.000 га — на 3.855 га менш наяўнай пасеўнай плошчы.

Мо НКЗБ улічыў памылкі і больш канкрэтна падыйшоў да плянаваньня на 1933 год? На жаль, гэтага няма. І зараз першае заданьне было: засеяць яравых 53.000 га, у тым ліку ільну — 7.500 га. Другое заданьне — яравых — 51.000 га, у тым ліку ільну — 6.600 га.

Загадчык райза тав. Лядак упэўнена заяўляе, што НКЗБ мяркуе скінуць яшчэ 1.600 га.

Тав. Лядак і іншыя кіраўнікі зямельна-калгасных арганізацый раёну безадказна хаваюцца за безадказнасьцю НКЗБ.

Кіраўнікі Полацкага раёну ня ведаюць твару асобных сельсаветаў, калгасаў і вёсак. Ня ведаючы канкрэтных умоў калгасаў, плянаваньне можа быць такое-ж мэханічнае, як у НКЗБ. Ня толькі ня ведаюць, але ня цікавяцца, не займаюцца пытаньнямі плянаваньня, ня вывучаюць прыродна-эканамічнага характару кожнай гаспадаркі.

Без канкрэтнага вывучэньня калгасаў і саўгасаў нельга кіраваць па-новаму, нельга актыўна змагацца за павышэньне ўраджайнасьці.

Нельга прайсьці міма адной з важнейшых задач у барацьбе за сваячасовае правядзеньне веснавой сяўбы — гэта засыпкі насенных фондаў.

На 28 лістапада засыпана: аўса — 498 цэнтн., ячменю — 338 цэнтн., бабовых — 84 цэнтн., ільнасемя — 72 цэнтн., бульбы — 8.763 цэнтн., вікі — 50 цэнтн. Лічбы мізэрныя, ганебныя.

Зусім невыпадкова загадчык райза Лядак, робячы даклад на РК КП(б)Б аб выніках дэкадніка ўраджаю і калектывізацыі, зусім абышоў моўчкі пытаньне аб насенных фондах, утаіў указаныя лічбы.

Так за павышэньне ўраджайнасьці не змагаюцца!

Полацкая партарганізацыя павінна ўжыць усе захады да таго, каб поўнасьцю ажыцьцявіць дырэктывы ЦК УсеКП(б) і СНК СССР ад 29 верасьня аб павышэньні ўраджайнасьці.

А. МІКУЦКІ.

Бытавымі ўмовамі аграномаў ніхто ня цікавіцца

МАГІЛЕЎСКАЯ МТС мае 6 аграномаў, з якіх 4 працуюць на вытворчых вучастках разам з вучастковымі дырэктарамі. Уся сыстэма МТС разьбіта на 4 вытворчыя вучасткі—па 10-15 калгасаў у кожным. Кожны вучастковы дырэктар і аграном нясе адказнасьць за становішча працы ў тэй групе калгасаў, куды яны прымацаваны.

Так у асноўным арганізавана справа па ўсёй сыстэме Трактарацэнтру. Гэта набліжае аграномаў да практычнай працы ў калгасе. Дзякуючы такой пастаноўцы працы, Магілеўская МТС у гэтым годзе дабілася значных зрухаў. Калгасы, якія абслугоўваюцца МТС, па выкананьні гаспадарча-палітычных кампаній вышлі ў рады перадавых у раёне.

Гэтыя посьпехі зьяўляюцца далёка яшчэ невыстарчальнымі. Самы галоўны недахоп—недабраякасная апрацоўка глебы, нізкая ўраджайнасьць. Аграспэцыялісты выкарыстоўваюцца нерацыянальна. Адпаведныя ўмовы для іх працы ня створаны.

У аснову ўсёй работы агранома зараз кладзецца ўкараненьне агратэхнікі ў масы. Але дырэктар МТС гэтым ня цікавіцца. Усе аграномы займаюцца толькі тым, што сыстэматычна зьбіраюць па калгасах весткі аб ходзе гаспадарча-палітычных кампаній. Іншымі пытаньнямі займацца ня прыходзіцца, бо не хапае часу.

Сродкамі перасоўваньня аграномы не забясьпечаны. Зараз набліжаецца парніковая пасеўная кампанія. За гэты час трэба падрыхтавацца да яе, правесьці рад мерапрыемстваў па пашырэньні парніковых культур. У МТС ёсьць адзін аграном па садоўніцтве і гародніцтве, які павінен абслугоўваць 56 калгасаў. Але-ж, трымаць жывую сувязь з калгасамі ён пазбаўлен магчымасьці. Адсутнасьць сродкаў перасоўваньня зьяўляецца вялікім тормазам у працы.

Паляпшэньнем бытавых умоў аграномаў ніхто ў раёне ня цікавіцца. У прымацаваньні да закрытага разьмеркавальніка ІТР ім адмоўлена. Прымацаваньне да іншых разьмеркавальнікаў ня зроблена. Замест таго, каб заняцца карыснай работай, аграномы два тыдні бадзяліся ад райБІТу да «Белгандлю», ад «Белгандлю» да райспажыўсаюзу. Куды ня пойдзеш, усюды адзін адказ: «у нас для вас пайкоў няма». У выніку—на апошні квартал вучастковыя аграномы і іх сем'і прадуктамі не забясьпечаны.

Аграном Врублеўскі.

АД РЭДАКЦЫІ: Магілеўскі гаркоме павінен зрабіць адпаведныя вывады з лісту т. Врублеўскага.

У кожным калгасе стварыць аграгурткі

КЛІМАВІЧЫ. (БЕЛТА). Укараненьне агратэхнікі ў масы зьяўляецца адным з фактараў павышэньня ўраджайнасьці ў сельскай гаспадарцы і ўздыму прадукцыйнасьці жывёлагадоўлі.

Аднак, на ўкараненьне агратэхнікі ў масы райза, райкалгассаюз і ІТР Клімавічы не звяртаюць належнай увагі. Хоць загадчык райза тав. Санкевіч і сьцьвярджае, што ў раёне ёсьць 25 аграгурткоў, але як яны працуюць ён ня ведае.

У раёне запраектаваны курсы жывёлаводаў і паляводаў з ахопам ім 1.500 чалавек. Праект застаўся на паперы і далей справа ніяк ня рухаецца. Ня цікавяцца пытаньнем агратэхвучобы таксама МТС, райком камсамолу і прафсаюзныя арганізацыі.

Усе гэтыя факты выявіла нарада спэцыялістаў сельскай гаспадаркі, склікаеная рэдакцыяй райгазэты «Камуна». Нарада прызнала неабходным стварыць у кожным калгасе, у залежнасьці ад спэцыялізацыі, аграгурткі па сьвінагадоўлі, паляводзтве, буйнай рагатай жывёле, машынназнаўству, трусагадоўлі, птушніцтву і садоўніцтву.

Гурткамі кіруюць настаўнікі, вучастковыя аграномы, найбольш падрыхтаваныя загадчыкі вытворчых вучасткаў, члены праўленьняў калгасаў і лепшыя брыгадзіры.

Для кіраўніцтва аграввучобай па раёне пры доме камасьветы створан мэтадычны савет з аграномаў, прадстаўнікоў райзана, райкома КП(б)Б і ЛКСМБ.

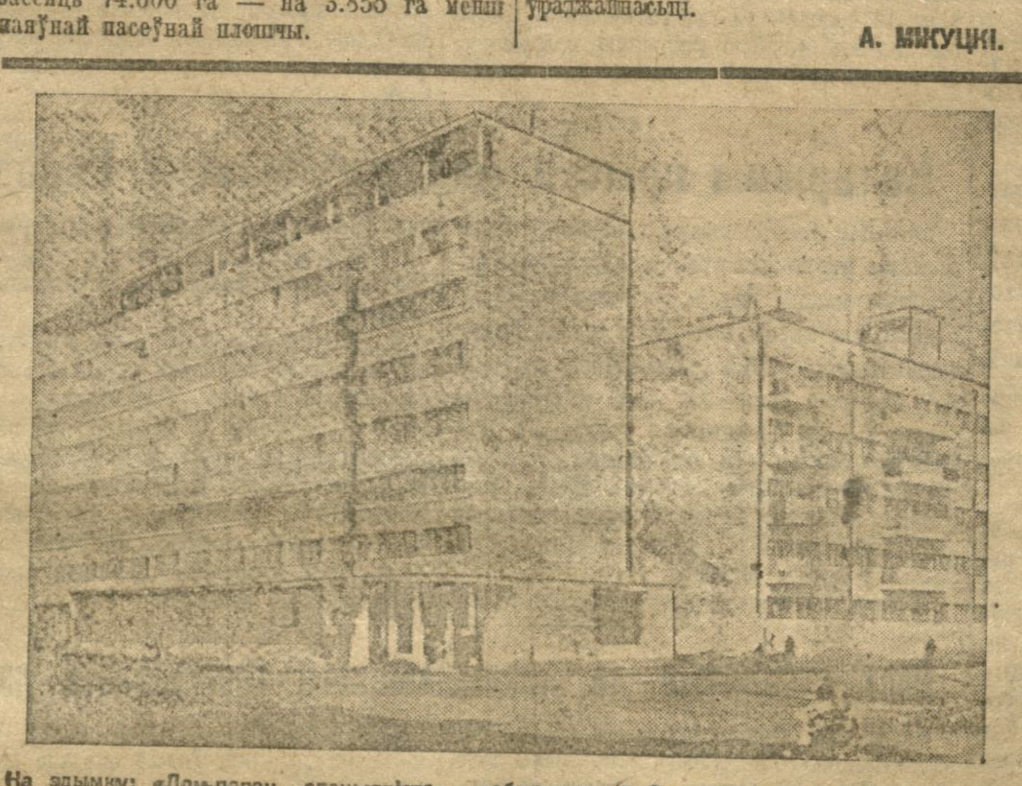

На здымку: «Дом-палац спэцыялістаў», пабудаваны ў Сьвярдлоўску (Урал) для спэцыялістаў мясцовай прамысловасьці

ПА-БАЛЬШАВІЦКУ ЗМАГАЦЦА ЗА ФІНПЛЯН 4-га КВАРТАЛУ

Выразна праводзіць клясавую лінію

Катэгарычныя дырэктывы ўраду абавязвалі фінорганы і грамадзкасьць раёнаў не пазьней 1 сьнежня скончыць падлічэньне аднаразовага падатку і поўнай раздачы плацельшчыкам паведамленьняў.

Між тым рад раёнаў гэтых дырэктыў ня выканаў. 13 раёнаў яшчэ амаль зусім не распачалі работы. Больш таго, Пятрыкоўскі раён толькі 3 сьнежня склікаў нараду старшынь сельсаветаў для абгаварэньня пытаньня аб правядзеньні падатку.

Зразумела, з такімі тэмпамі работы далёка не заедзеш, бо сельскія саветы яшчэ толькі зараз пачынаюць разгортваць работу. Не прыступілі таксама да падлічэньня падатку Лешчанскі, Прадзьвінскі і інш. сельсаветы Бабруйскага раёну.

Гэта гаворыць аб тым, што некаторыя раённыя арганізацыі і сельскія саветы недаацанілі гэтага мерапрыемства, якое пры правільным яго правядзеньні павінна забясьпечыць максымальны эфэкт у справе выкананьня палітычна-гаспадарчых кампаній, якія зараз праводзяцца на вёсцы.

З матар'ялаў, якія зьмяшчаюцца ў сёньнешнім нумары, відаць, што ў тых раёнах, дзе сваячасова было распачата правядзеньне падатку, дзе была шырока разгорнута палітычна-масавая работа—вынікі ў наяўнасьці.

Капыльскі раён ня толькі змог сваячасова правесьці падлічэньне падатку і раздачы плацельшчыкам паведамленьняў, але, разгарнуўшы масавую работу, дабіцца датэрміновага ўнясеньня грошай.

Да 15 сьнежня павінна паступіць ня менш 75 проц. падлічанай сумы падатку, а да 1 студзеня ўсе 100 проц.

У паласе прарыву

Бабруйскі раён у трэцім квартале недавыканаў пляну мабілізацыі сродкаў на 580 тыс. руб. Гэта патрабавала ад райфінаддзелу і наогул раённых арганізацый прыняцьця мер да таго, каб у чацьвертым квартале, побач з поўным выкананьнем пляну гэтага кварталу, нагнаць упушчанае.

На справе-ж атрымалася зусім іншае. Пазыка чацьвертага завяршальнага, якая займае даволі значнае месца ў пляне, выканана па раёну на 1-га сьнежня толькі на 69 проц., а па ўкладах у ашчадныя касы ўсяго на 11 проц.

Грамадзкія арганізацыі гораду і ў першую чаргу камісіі садзейнасьці не перабудавалі сваёй работы і па-ранейшаму бязьдзейнічаюць.

Толькі адзін фанэрны завод імя Толскага змог рапартаваць аб 100 проц. выкананьні фінансавага пляну. Іншыя-ж прадпрыемствы значна адстаюць, асабліва ў рэалізацыі пазыкі як па суме падпіскі, так і па ахопе ёю рабочых і служачых прадпрыемстваў. Напрыклад, па сельгаспадарчым камбінаце падпіска на пазыку выканана на 89 проц., а па ўкладах у ашчадкасу—на 58 проц. Адстае і Бабруйскае аддзяленьне воднага транспарту, якое выканала заданьне на 69 проц.

Гарадзкія прафарганізацыі Бабруйску зусім не правялі належнай работы на вёсцы. Некаторыя фабрычна-заводзкія арганізацыі пасылалі сваіх брыгадзіраў у сельсаветы і калгасы, але апошнія там нічога не зрабілі. Больш таго, брыгадзіры лесакамбінату, едучы дапамагаць сельскім саветам у выкананьні фінпляну, узялі з сабой паляўнічыя стрэльбы і там займаліся замест мабілізацыі сродкаў, паляваньнем на зайцаў.

У выніку такой работы мабілізацыя сродкаў па раёну праходзіць дрэнна.

Па калгасным сэктары плян рэалізацыі пазыкі выкананы на 70,8 проц., а па аднаасобным—толькі на 6,4 проц. Райкалгассаюз і партыйныя ячэйкі стаяць у баку ад гэтай работы, разважаючы: «раней трэба выканаць збожжазагатоўкі, а потым брацца за мабілізацыю сродкаў». У Казулькім і Кавалёўскім сельсаветах па цэлым радзе калгасаў падпіска неправедзена яшчэ да гэтага часу.

Для ліквідацыі адставаньня ў мабілізацыі сродкаў зараз раённымі арганізацыямі накіравана ў сельскія саветы 10 работнікаў з райактыву. Гэтага, аднак, мала для таго, каб Бабруйшчына вышла ў рады перадавых раёнаў. Неабходна ўсім партыйным, савецкім, прафсаюзным і грамадзкім арганізацыям па-баявому ўзяцца за справу мабілізацыі сродкаў. Трэба раз і назаўсёды пакончыць з апартуністычнай чарговасьцю кампаній і ўзьняць фінансавую работу на належную палітычную вышыню.

А. Ф.

Ігнаруюць па... прывычцы

(Ліст работнікаў рэдакцыі)

У Лепелі выходзіць раённая газэта «Калгасная праўда».

Калектыў работнікаў рэдакцыі складаецца з 7 чал., якім на працягу 2-х год існаваньня газэты прыходзіцца жыць на становішчы пасынкаў. Як гэта ня дзіўна, але, на жаль, гэта факт.

Пачнем з таго, як забясьпечваюцца (вярней, як не забясьпечваюцца) рэдакцыйныя работнікі.

Кожны месяц работнікам рэдакцыі прыходзіцца весьці літаральна барацьбу з мясцовым гарпо за тое, каб быць залічанымі на атрыманьне хлеба.

У пачатку лістапада нас зьнялі з цэнтралізаванага снабжэньня хлебам. Больш тыдню патрабавалася на тое, каб даказаць галаваціцям з гарпо і райспажыўсаюзу, што работнікі рэдакцыі маюць права на атрыманьне хлеба. Каля двух тыдняў цягнуліся перагаворы паміж гарпо і райспажыўсаюзам—даць хлеба работнікам рэдакцыі, ці ня даць. Каля двух тыдняў мы хлеба не атрымлівалі. Так здараецца амаль кожны месяц.

Нядаўна ў гарпо па сьпісах выдаваўся цукар. Работнікаў рэдакцыі «па традыцыі» ў гэты сьпіс ня ўключылі. Прышлося ісьці да «паважанага» старшыні гарпо Шульгі. Але ён, абураны «нахабнасьцю» «рэдакцыйных работнікаў, страціў цярпеньне» і закрычаў: «А, зноў прышлі. Ну, чаго вы ходзіце? Толькі адрываеце ад работы».

Пасьля доўгай барацьбы трох чалавек удалося прымацаваць да сталоўкі партактыву, адкуль некалькі разоў выключалі. Астатнія харчуюцца, дзе прыдзецца і як прыдзецца: адзін з работнікаў «прымацаваны» да сталоўкі дарконпу (там пашкадавалі рэдакцыю!). У гэты-ж час у сталоўцы партактыву харчуюцца людзі, якія ня маюць да яго ніякага дачыненьня.

Раённыя арганізацыі, ведаючы аб недапушчальных адносінах з боку гарпо да работнікаў рэдакцыі, зусім не жадаюць стварыць для нас належныя ўмовы работы.

Мы не гарантаваны, што ў пачатку наступнага месяца нас зноў не чакае чарговы сурпрыз Шульгі, якому прад'яўлен рад абвінавачаньняў у разбазарваньні фондаў, вызначаных для ІТР, у самазабесьпячэньні і г. д. Да гэтага часу Шульга беспакарана сваволыйічае ў гарпо.

Мы спадзяемся, што «Зьвязда» дапаможа зьнішчыць недапушчальныя адносіны да работнікаў рэдакцыі ў Лепелі.

Работнікі рэдакцыі «Калгасная праўда»: Чарняўскі, Слівон, Садоўскі, Мілюк.

Вызваліць калгас ад Кляшчонкі

(Ліст калгасьніка)

Старшыня нашага калгасу Кляшчонка Мітрафан вядзе калгас да заняпаду. Па яго ініцыятыве забіта 6 жарабят, па яго віне згноена 120 пуд. жыта.

Даіць калгасных кароў ён даручыў сваёй цётцы, якая большасьць малака разбазарвае, і для таго, каб не выявілі не здачы малака, яна падлівае ў малако ваду. Кляшчонка выручку за малако дзеліць напалам з сваячкай.

Кляшчонка патураў раскрадваньню бульбы і іншых прадуктаў.

Трэба вызваліць калгас імя Варашылава ад Кляшчонкі.

Сяргелў Л.

Мы Якаўлеву не патрэбны

(Ліст студэнтаў)

10 кастрычніка г. г. брыгада студэнтаў ленінградзкага электра-тэхнічнага інстытуту сувязі прыбыла ў Менск для праходжаньня вытворчай практыкі на цэнтральным тэлеграфе.

Адразу-ж пасьля прыезду дырэктар тэлеграфу Якаўлеў заявіў нам, што грошы на практыку не адпушчаны і мы для тэлеграфу непатрэбны. Толькі пасьля цэлага раду перагавораў паміж адміністрацыяй тэлеграфу і кіраўніцтвам сувязі ўдалося ўрэгуляваць справу і прыступіць да работы. Але тут сустрэлася новая перашкода—няма кватэр.

Якаўлеў «нелегальным» парадкам уладжвае нас у інтэрнаце архітэктурна-будаўнічага тэхнікуму. Адміністрацыя тэхнікуму, вядома, неўзабаве выгнала нас з гэтага інтэрнату.

Пасьля гэтага мы жылі яшчэ ў двух месцах і зараз, гэта значыць праз паўтары месяцы з дня прыезду, мы жывем у чацьвертым памяшканьні. Але гэта памяшканьне няпрыгодна для жыльля. Яно не ацяпляецца, сырое і ня прыходзіцца гаварыць, што тут можна працаваць.

Мы фактычна праходзім практыку без тэхнічнага кіраўніцтва. Ніхто за выкананьнем праграмы ня сочыць і мы прадстаўлены самі сабе. У выніку палова студэнтаў, недабыўшы вызначанага тэрміну для вытворчай практыкі, паехала назад у інстытут. Вытворчая практыка сарвана. Вінаватыя павінны адказаць за гэта перад адпаведнымі органамі.

Багушэвіч, Грэкаў, Патрацкоў, Залях, Сяргіеўскі.

На сьлядах лістоў

У адказ на ліст тав. МАЙСЕЕНКІ аб непарадках у ФЗС БелДРЭС, прэзыдыум аршанскай РКК РСІ вынес наступную пастанову: «Райінспэктару асьветы Забеліну на працягу двух дзён выканаць пастанову вярхсуду—АДНАВІЦЬ НА РАБОЦЕ настаўніцу СКАЛАВУ І ВЫПЛАЦІЦЬ ЗА ВЫМУШАНЫ ПРАГУЛ. Настаўніка МІНЯНКОВА, як няправільна пераведзенага ў іншую школу ЗАРАЗ-ЖА АДНАВІЦЬ НА РАБОЦЕ ФЗС БелДРЭС І ВЫПЛАЦІЦЬ ЗА ВЫМУШАНЫ ПРАГУЛ. Заг. школы СЯРКОВУ за грубае абыходжаньне з настаўнікам Мінянковым, беспадстаўны перавод у іншую школу, невыкананьне прапановы РСІ і інспэкцыі асьветы — АБВЯСЬЦІЦЬ ВЫМОВУ, З РАБОТЫ ЗАГАДЧЫКА ШКОЛЫ ЗЬНЯЦЬ.

Інспэктару райасьветы ЗАБЕЛІНУ паказаць на ФАРМАЛЬНЫ ПАДЫХОД ДА СПРАЎ настаўнікаў Скалавай і Мінянкова. Заг. школай ФЗС НА ПРАЦЯГУ 24 ГАДЗІН ПРАДСТАВІЦЬ НАСТАЎНІКУ МІНЯНКОВУ РАНЕЙ ЗАЙМАЕМУЮ ІМ КВАТЭРУ.

***

Факты, указаныя ў лісьце калгасьніка з Брагінскага раёну «ГУРКІ ГНІЮЦЬ НА ПОЛІ» пацьвердзіліся. Белкалгасцэнтр расьсьледваў гэту справу і паведамляе, што вінаваты ў гэтай справе загадчык райканторы СКАРАХОД з работы зьнят. Справа накіравана пракуратуры для прыцягненьня Скарахода да крымінальнай адказнасьці.

***

СУРАСКІ РВК паведамляе, што факты, указаныя ў лісьце «АПАНАСАЎ АПАРТУНІЗМ», пацьвердзіліся. У парадку рэагаваньня ЗЬНЯТ З РАБОТЫ з аддачай пад суд сакратар КУПРЫНСКАГА сельсавету МЕЛЬЯЧЭНКА.

РАЗГАЛОСЬСІ У ЛЯГЕРЫ ГЕРМАНСКАГА ФАШЫЗМУ

БЭРЛІН, 9. Глыбокія тактычныя разгалосьсі ў нацыянал-сацыялістычнай партыі сыгналізуюць аб сур'ёзных унутрыпартыйных канфліктах. [illegible]

[illegible] Гітлер [illegible]

Характэрна, што буржуазная прэса вельмі ўстрывожана ўходам Штрасэра. [illegible] (ТАСС).

Налёт паліцыі на будынак ЦК кампартыі

БЭРЛІН, 9. Сёньня ў Дом імя Карла Лібкнэхта, дзе зьмяшчаецца ЦК кампартыі, зьявіліся агенты палітычнай паліцыі, якія заявілі, што ім даручана канфіскаваць «забароненую літаратуру». [illegible]

ЗАБАСТОЎКА НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ КРУПА

БЭРЛІН. [illegible] ...платы для ўсіх рабочых, высунуў таксама цэлы рад іншых патрабаваньняў. Дырэкцыя прабавала мнімымі ўступкамі прымусіць рабочых вярнуцца на работу. Рабочыя нацыяналісты сталі на бок адміністрацыі і стараліся перакана́ць рабочых у выгаднасьці прапановы адміністрацыі. Аднача- [illegible] ...увесь горад.

Наступленьне буйных прадпрыемцаў зьяўляецца лепшай ілюстрацыяй новага «сацыяльнага курсу», намечанага буржуазнай прэсай для габінэту Шлейхэра.

(«Фолькс-эхо»).

Водгукі ангельскай прэсы на ноту ПАЗШ

ЛЕНДАН, 9. Ангельскія газэты ажыўлена камэнтуюць ноту-адказ ураду ПАЗШ па пытаньні аб даўгох. **«Морнінг пост»** заяўляе ў перадавым артыкуле: «Калі адказ Гувэра адлюстроўвае поўную пазыцыю ПАЗШ, то можна быць упэўненым, што разумнае ўрэгуляваньне праблемы даўгоў адкладаецца на неакрэсьлены тэрмін.

«Дэйлі экспрэс» піша: «Міністэрства замежных спраў можа аддаваць належную ўвагу юрыдычным тонкасьцям ноты, але наўрад ці грамадзкая думка Англіі стане ігнараваць той факт, што Англія ўзяла на сябе фантастычныя і несправядлівыя абавязацельствы і ня ў стане больш плаціць».

«Дэйлі тэлеграф» патрабуе, каб урад заявіў, што пасьля ўзносу 15 сьнежня Англія ня будзе больш плаціць даўгоў. Газэта зазначае, што ангельскі ўрад можа ўнесьці плацёж 15 сьнежня, але «ўся нацыя аднадушна зыходзіцца на тым, што падобныя ўмовы ня могуць быць праведзены ў чэрвені і сьнежні наступнага году (бліжэйшыя тэрміны плацяжоў)».

Паводле вестак парыскіх карэспандэнтаў ряду газэт, паміж Макдакальдам і Эрыё дасягнута згода аб тым, што абедзьве дзяржавы ўносяць плацяжы Амэрыцы 15 сьнежня, прычым зазначаюць, што гэта будзе апошні ўзнос на існуючых умовах.

Яшчэ адна „незалежная“ дзяржава

СТАМБУЛ, 9. Францускі вярхоўны камісар у Сірыі **Понсо** запрапанаваў сірыйскаму ўраду праект дагавору, які будзе рэгуляваць узаемаадносіны паміж Францыяй і Сірыяй, на наступных умовах: 1. Сірыя абвяшчаецца незалежнай. 2. Сірыя абавязваецца пакрыць усе выдаткі Францыі, зробленыя ў часе акупацыі Сірыі. 3. Усе тэхнічныя дарадцы і ваенныя інструктары павінны быць французамі. 4 Ваенная ахова граніц адбываецца за кошт Сірыі і пад кіраўніцтвам французаў. 5. Сірыя прадастаўляе Францыі ў якасьці залогу свае мытні. 6. Сірыі прадастаўляецца права мець свае прадстаўніцтвы заграніцай са згоды Францыі. 7. Сірыі забараняецца заключаць дагавары з іншымі краінамі без дазволу Францыі. 8. Пасьля трох год па заключэньні дагавору Францыя абавязваецца ўжыць меры да ўступленьня Сірыі ў склад Лігі нацый

Адстаўка фінляндзкага ўраду

ГЕЛЬСІНГФОРС, 9. У цэнтры ўвагі прэсы стаіць пытаньне аб адстаўцы ўраду Суніла і пэрспэктывах стварэньня новага ўраду.

Фармальным повадам адстаўкі паслужыў адказ прэзыдэнта зацьвердзіць ўрадавую прапанову аб дзяржаўнай рэгляментацыі процантнай стаўкі па ўнутраных крэдытах.

У палітычных колах адстаўку ўраду тлумачаць абвастрэньнем эканамічнага крызісу ў Фінляндыі, крахам «аздаравіцельных» спроб ураду, ростам незадаваленьня шырокіх працоўных мас і нават некаторых груп дробнай буржуазіі. Паглыбленьне крызісу прывяло да абвастрэньня супярэчнасьцяй паміж рознымі групамі буржуазнага лягеру, што паслужыла таксама адной з прычын адстаўкі аграрнага габінэту.

Адказ ПАЗШ на ноту Францыі

ВАШЫНГТОН, 9. Нота-адказ Злучаных Штатаў Францыі ў некаторых пунктах істотна адрозьніваецца ад амэрыканскай ноты ангельскаму ўраду. Так, у ноце францускаму ўраду не ўспамінаецца аб жаданьні супрацоўніцтва ў мэтах падрыхтоўкі да сусьветнай эканамічнай канфэрэнцыі. Апрача таго, у ноце, якая адрасавана Францыі, адсутнічае ўказаньне, што зьмяшчалася ў амэрыканскай ноце Англіі пра гатоўнасьць ПАЗШ разглядзець «любую разумную прапанову» аб палягчэньні ўмоў сьнежаньскага плацяжу.

Бой на станцыі Шанхайгуань

МУКДЭН, 9. З аўтарытэтных крыніц паведамляюць, што 8-га сьнежня ў 4 гадзін вечара кітайскія войскі абстралялі кулямётным агнём японскі бронецягнік, які прыбыў на станцыю **Шанхайгуань** (буйны стратэгічны пункт на граніцы Манчжурыі і правінцыі Хебэй) за вадой і вадой. Бронецягнік адкрыў агонь па кітайскіх войсках. Вынік невядомы. Становішча ў раёне Шанхайгуаню напружанае. Японскія рэзыдэнты эвакуяваліся з гораду і разьмешчаны ў казармах японскіх войск (ТАСС).

Катаржны прысуд над рабочымі ў Горадні

ВІЛЬНЯ, 8. У пачатку сьнежня ў Гарадзенскім акруговым судзе адбыўся новы палітычны працэс над 8 рэвалюцыйнымі рабочымі. На лаўцы падсудных заселі **Гольдфарб** Шмуэль—**25 г., Памеранец** Лея—22 год, **Зданові** Геня—20 год, **Матлоўская** Сара—23 год, **Гальперовіч** Эстэр—18 год, **Пузеўскі** Міхась—18 год, **Слапак** Арон—42 год і **Слапак** Лэйзер—30 год. Частка падсудных абвінавачвалася ў прыналежнасьці да камуністычнай партыі, а частка ва ўдзеле ў працы МОПР'у.

У часе зачытаньня акту абвінавачаньня, калі ўпамянулі імёны іншых абвінавачаных па гэтым працэсе, замучаных у дэфэнзыве, **усе падсудныя ўшанавалі іх памяць устаньнем.**

У якасьці сьведкаў з боку абвінавачаньня было выклікана 33 чалавекі выключна паліцэйскіх і агентаў дэфэнзывы.

Усе падсудныя да віны ня прызналіся.

Акруговы суд прыгаварыў: **Гольдфарба** да 7 год катаргі, **Памеранца**—на 6 год, **Матлоўскую,** Гальпэрыну, Пузэўскага—да 4-х год катаргі кожнага, **Слапака** Лэйзера—да 3 год, **Зданові́ча і Слапака** Арона—да 2 год катаргі кожнага.

Рост сымпатый да „бальшавіцкага грамадзкага ладу“

ВАРШАВА. Орган лодзінскіх прамыслоўцаў «Правда» б'е трывогу з прычыны таго, што **ў Польшчы растуць сымпатыі да бальшавіцкага грамадзкага ладу».** Катовіцкая газэта «Палёнія», апісваючы працэс радыкалізацыі гарадзкіх і вясковых мас, адзначае непарыўную сувязь, якая існуе паміж радыкалізацыяй і ростам сымпатый да СССР.

«Ня ўсе добра сабе ўяўляюць, — піша «Палёнія», — які ўплыў аказала на Польшчу 15-гадовае панаваньне бальшавікоў у Расіі. Масы радыкалізуюцца, але яны радыкалізуюцца ў бок саветаў», — канстатуе «Палёнія». Газэта «Правда» кліча на дапамогу паліцыю, «Палёнія», апрача паліцыі — таксама і каталіцкае духавенства.

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

50-годзьдзе з дня нараджэньня народнага паэта БССР Якуба Коласа

КАЛЕГІЯ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ АСЬВЕТЫ І ПРЭЗЫДЫУМ БЕЛАРУСКАЙ АКАДЭМІІ НАВУК АРГАНІЗАВАЛІ КАМІСІЮ ПА СЬВЯТКАВАНЬНІ 50-ГАДОВАГА ЮБІЛЕЮ З ДНЯ НАРАДЖЭНЬНЯ ЯКУБА КОЛАСА Ў СКЛАДЗЕ Т. Т. ПЛАТУНА, ГОРЫНА, ДОМБАЛЯ, КЛІМКОВІЧА, ЛЫНЬКОВА, ГАЛАВАЧА, ЧОРНАГА, ХАРЫКА, ПЛЯТНЕВА, ВОЛЬСКАГА, ПАКРОЎСКАГА, РАФАЛЬСКАГА І НЕКРАШЭВІЧА.

8 СЬНЕЖНЯ ПАД СТАРШЫНСТВАМ ТАВ. ПЛАТУНА АДБЫЛОСЯ ПАСЯДЖЭНЬНЕ ЮБІЛЕЙНАЙ КАМІСІІ. УРАЧЫСТЫ ВЕЧАР, ПРЫСЬВЕЧАНЫ ЮБІЛЕЮ, БУДЗЕ ПРАВЕДЗЕН 15 СЬНЕЖНЯ Ў ПАМЯШКАНЬНІ БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРУ. НА ВЕЧАР ЗАПРАШАЮЦЦА 850 АСОБ—ПІСЬМЕНЬНІКАЎ, НАСТАЎНІКАЎ, НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ, РАБОЧЫХ, ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ. З ДАКЛАДАМ АБ ТВОРЧАСЬЦІ ЯКУБА КОЛАСА ВЫСТУПІЦЬ ТАВ. БЭНДЭ.

ЮБІЛЕЙНАЯ КАМІСІЯ ПАСТАНАВІЛА ЗАПРАСІЦЬ НА СЬВЯТКАВАНЬНЕ ЮБІЛЕЮ ЯКУБА КОЛАСА НАРКАМАСЬВЕТЫ РСФСР ТАВ. **БУБНОВА,** НАРКАМАСЬВЕТЫ УССР ТАВ. **СКРЫПНІКА,** СТАРШЫНЮ АРГКАМІТЭТУ САЮЗУ САВЕЦКІХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ ТАВ. **ГРОНСКАГА,** СТАРШЫНЮ АРГКАМІТЭТУ САЮЗУ САВЕЦКІХ ПІСЬМЕНЬНІКАЎ УССР ТАВ. **КУЛІКА,** ПРАДСТАЎНІКА АД ЗАКАЎКАСКАГА АРГКАМІТЭТУ І Т. Д. **БРУНО ЯСЕНСКАГА, ГЛАДКОВА, СЕРАФІМОВІЧА, УСЕВАЛАДА ІВАНОВА, ВІШНЮ, ХВІЛЕВАГА І ФЭФЭРА (БелТА).**

1-га СТУДЗЕНЯ--УСЕБЕЛАРУСКІ ДЗЕНЬ УДАРНІКА

1-ГА СТУДЗЕНЯ—першы дзень другой пяцігодкі—пяцігодкі пабудовы бясклясавага сацыялістычнага грамадзтва—АБВЕШЧАН ЦСПСБ УСЕБЕЛАРУСКІМ ДНЁМ УДАРНІКА.

Сакратарыят ЦСПСБ прапанаваў усім прафарганізацыям неадкладна разгарнуць масавую падрыхтоўчую работу да правядзеньня дня ўдарніка. Асноўны зьмест яе павінен быць—узаемная самаправерка выкананьня дагавароў па сацспаборніцтве, гаспадарчым разрахунку, перазаключэньне дагавароў на першы квартал 1933 году, арганізацыя сацспаборніцтва рабочых вядучых прафэсій, арганізацыя ўнутрызаводзкага конкурсу на лепшы цэх, брыгаду, ударніка і г. д.

У гэтай падрыхтоўцы і ў правядзеньні «Дня ўдарніка» павінен быць забясьпечан актыўнейшы ўдзел клюбаў і чырвоных кутkоў.

Да «дня ўдарніка» ФЗМК неабходна выявіць лепшых рабочых-ударнікаў для перадачы ў партыю і ЛКСМ.

Падрыхтоўка павінна праходзіць пры шырокай папулярызацыі і ажыцьцяўленьні пастаноў верасьнёўскага пленуму ЦК УсеКП(б) і 2-га пленуму ЎсеЦСПС, а таксама апошніх дырэктыў аб барацьбе з прагуламі.

У «дзень ударніка» будзе праведзена прэміяваньне за лепшыя ўзоры работы па выкананьні прамфінпляну і паляпшэньні культур на-бытавых умоў.

ПАСТАНОВА
НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТУ ПРАЦЫ БССР

9-га сьнежня 1932 г. *№ 45* *г. Менск*

„Аб арганізаваным пераразьмеркаваньні служачых, звольненых па скарачэньні штатаў“

Органамі НК РСІ ўстаноўлена ў радзе ўстаноў і арганізацый значнае павялічэньне штатаў у параўнаньні з фактычнай патрэбнасьцю ў той час, калі некаторыя ўстановы і прадпрыемствы, асабліва раёны і нізавы апарат, адчуваюць востры недахват у кваліфікаваных кадрах работнікаў.

У мэтах арганізаванага пераразьмеркаваньня служачых, звольненых па скарачэньні штатаў, для забесьпячэньня нармальнай і бесьперабойнай работы ў першую чаргу раённага і нізавога савецкага, гаспадарчага, каапэрацыйнага апарату, саўгасаў, калгасаў і г. д., Народны Камісарыят Працы БССР **пастанаўляе:**

1. Абавязаць усе цэнтральныя савецкія, гаспадарчыя і каапэрацыйныя ўстановы, у якіх праводзіцца скарачэньне штатаў, на працягу 2-х дзён з моманту ўстанаўленьня кантынгентаў, падлягаючых скарачэньню, перавесьці неабходную колькасьць работнікаў на ўкамплектаваньне падпарадкаваных ім устаноў, арганізацый і прадпрыемстваў.

2. Усе работнікі, якія пасьля ўнутранога пераразьмеркаваньня ня будуць скарыстаны на рабоце ў дадзенай сыстэме з моманту звальненьня, накіроўваюцца ў распараджэньне мясцовых органаў працы для атрыманьня новага прызначэньня на работу.

3. Абавязаць усе ўстановы і арганізацыі за 5 дзён да фактычнага звальненьня работнікаў прадставіць гарадзкім інспэкцыям працы спіс гэтых работнікаў з указаньнем асобна:

а) работнікаў, якія пераводзяцца ў падведамственыя ім установы, арганізацыі ці прадпрыемствы (назва раёну, установы, прадпрыемства ці саўгасу).

б) работнікаў, якія звальняюцца і могуць быць скарыстаны для работы ў іншых установах, арганізацыях ці прадпрыемствах, у сьпісах абавязкова паказаць прозьвішча, пасаду, спэцыяльнасьць і хатні адрас.

4. Усім установам, арганізацыям і прадпрыемствам, якія маюць патрэбнасьць у работніках (рахункова-бухгальтарскіх, фінансавых, гандлёвых і канторскіх) для ўкамплектаваньня ў першую чаргу раённага апарату, саўгасаў, калгасаў і прамкаапэрацыі, на працягу 2-х дзён з моманту апублікаваньня гэтай пастановы, прадставіць падрабязныя заяўкі мясцовым органам працы.

5. Абавязаць усе інспэкцыі працы, на падставе заявак (п. 4) і атрыманьня сьпісаў, указаных у п. 3 §-б гэтай пастановы сумесна з установамі і гаспадарчымі арганізацыямі, якія маюць патрэбнасьць у работніках, накіраваць ім неабходную колькасьць работнікаў, забясьпечыўшы у першую чаргу раённы апарат, саўгасы, калгасы, прамкаапэрацыю і г. д. і аказаўшы пры гэтым поўную садзейнасьць у хутчэйшым адкамандыраваньні работнікаў да сталага месца працы.

6. Усе работнікі, звольненыя па скарачэньні штатаў, якія ня могуць быць скарыстаны на іншай рабоце з-за адсутнасьці неабходнай кваліфікацыі, накіроўваюцца на курсы па перакваліфікацыі і прымаюцца гаспадарчымі арганізацыямі ў першую чаргу.

7. Абавязаць усе інспэкцыі працы, установы і арганізацыі, якія праводзяць скарачэньне штатаў, **кожныя 5 дзён** паведамляць НКПБ аб колькасьці фактычна накіраваных работнікаў у раёны з указаньнем спэцыяльнасьцяй, месца прызначэньня.

8. Усе работнікі, якія паводле гэтай пастановы пераводзяцца на работу ў іншыя мясцовасьці (п. п. 1-5) адміністрацыяй па новаму месцу працы абавязкова забясьпечваюцца кватэрай, а таксама харчовымі карткамі.

Дзеці гэтых работнікаў па новаму месцу працы прымаюцца ў першую чаргу ў навучальныя ўстановы, курсы, дзіцячыя сады, яслі і г. д.

Жылая плошча на ранейшым месцы жыхарства захоўваецца за работнікамі і іх сем'ямі на працягу тэрміну, прадугледжанага пастановай ЦВК і СНК СССР за 23/XI-32 г. «аб кампэнсацыях і гарантыях пры пераводзе, прыёме зноў і накіраваньні на работу ў іншыя мясцовасьці. (З. З. СССР, 1931 г. № 68 ст. 453; изв. НКТ СССР 1932 г. № 1.).

9. Райгарінспэкцыі працы павінны прыцягнуць да актыўнага ўдзелу ў правядзеньні ўсіх мерапрыемстваў па арганізаваным пераразьмеркаваньні служачых, звальняемых па скарачэньні штатаў, прафэсыянальныя арганізацыі.

Адказнасьць за ажыцьцяўленьне гэтай пастановы ўскладаецца на члена Калегіі НКП тав. **Радзіонава** і на ст. інспэктароў райгарінспэкцыі працы.

Нам. Народнага Камісара Працы БССР **ПЛЯТНЁЎ.**
Член калегіі НКП БССР **РАДЗІОНАЎ.**

Адказны рэдактар **Г. Н. БРАГІНСКІ.**

Першы Дзяржаўны Тэатр БДТ I
Сёньня — Кузьма Чорны
БАЦЬКАЎШЧЫНА
Эпопэя ў 4-х дзеях.
Пачатак ў 8 гадзін вечара. Білеты ў раб. касе і касе тэатру.

Чырвон. Зорка — Каса ад 1 г. дня — Новы мастацкі фільм **ТРЫ САЛДАТЫ**

Інтэрнацыянал — Каса—ад 12 г. дня. — Замежная камэдыя **ШЛЮБ АБ ЗАКЛАД** — Звыш прагр.—кіно, хроніка

Пралетары — Вячэрнія сэансы **ПАТ І ПАТАШОН** у камэдыі **ПАЧАТАК КАР'ЕРЫ**. Дзенныя дзіцячыя сэансы **БОЙКІ ЖЫЦЬЦЯ**

СПАРТАК — Каса—ад 1 г. дня — Гарольд Лёйд у замежн. фільме **МАЛОДШЫ СЫН** — КАМЭДЫЯ Ў 8 ЧАСТКАХ

У памяшканьні Польскага дзярж. тэатру Савецкая, 28 тэл. 15-20
БЕЛАРУСКІ РАБОЧЫ ТЭАТР ЦСПСБ
СЁНЬНЯ
КОНТР-АТАКА
Пастаноўка В. Я. Галаўчынера.
Мастак Дзясьніцкі.—Мантаж—музыка Кляуз і Гітліц.
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м.
Білеты ў рабочай касе і ў касе тэатру.

10-ы ДЗЯРЖЗЬВЯРЫНЕЦ
ПРЫБЫЎ НОВЫ ТРАНСПАРТ
жывёл і птушак.
Зьвярынец адкрыт з 9 гадз. раніцы да 11 гадз. вечара штодзенна.
Па калектыўных заяўках прадстаўляецца 50 проц. скідка. Звярачацца ў кантору зьвярынцу загадзя.

Швэйная ф-ка Імя Крупскай
Абвяшчае аб згубе наступных чыгуначных накладных,
выданых станцыяй Менск на адпраўлены груз на наступныя станцыі назначэньня.

Ст. назначэньня	№ дублі-ката	Чысло выдачы
Саляверы	62712	27-6—31 г.
Уралнефць	169616	24-6—31 г.
„	167064	7-6—32 г.
Вія	169612	25-6—31 г.
Чусаўская	169619	24-6—31 г.
Кшытым	169633	24-6—31 г.
Кеме	47255	30-8—31 г.
Абакань	64457	4-7—31 г.

Пералічаныя накладныя лічыць несапраўднымі.

Даводзіцца да ведама ўсіх чытачоў бібліятэкі цэнтральнага Дому Камасьветы, што да **20-XII—32 г.** з 6—8 гадзін вечара праводзіцца **ПРЫЁМ КНІЖАК** узятых у бібліятэцы Дому Камасьветы. Уваход у бібліятэку з вул. Энгельса, 30-47.
БІБЛІЯТЭКА.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ ТЭХНІКІ ЦК ЛКСМБ і НКЛП
(Камсамольская, 25)
арганізаваў пры Цэнтральнай Тэхнічнай Кансультацыі
ДЗЯЖУРСТВЫ адказных працаўнікоў для абслугоўваньня тэхпропаў, аб'яднаньняў, прадпрыемстваў, ІТР, гаспадарнікаў.
СЫСТЭМЫ НАРКАМЛЕГПРАМУ
па пытаньні
абавязковага ўвядзеньня тэхмінімуму.
Кансультацыя праводзіцца вочная і завочная (шляхам лістоў).
Дзяжурствы праводзяцца штодзенна ад 7 да 9 гадзін вечара ў габінэце цэнтральнай кансультацыі.
Дырэкцыя ЦДТ.

ЗГУБЛЕН бумажнік з дакумантамі і аблігацыямі.
Знайшоўшага прашу зьвярнуцца за ўзнагародаю па адрасе: Савецкая, 57, Лугтрэст, т. **Будаеву.**

У сувязі з тым, што пачатак заняткаў на курсах па падрыхтоўцы ў аўтадарожны тэхнікум
перанесен *на 1/1-33 г.*
БЕЛАРУСКІ АЎТАДАРОЖНЫ ВУЧЭБНЫ КАМБІНАТ
абвяшчае, што **прыём заяў** на ўказаныя 9-месячныя **КУРСЫ**
(без адрыву ад вытворчасьці), на базе 6-7 годкі,
працягнут да 25/XII-32 г.
Будзе прынята 90 чал. (60 чал. у бел. групы і 30 чал.—у яўрэйскую групу).
Да заявы дадаюцца дакументы і засьведчаная анкета, даведкі аб узросьце, адукацыі, сацстановішчы і рабочым стажы паступаючага і яго бацькоў, здароўі, аб адносінах да вайсковага вучоту для сялян—адпаведныя даведкі ад калгасу ці сельсавету, 2 засьведчаныя фотакарткі і марак для адказу на 60 кап.
Стыпэндыяй і інтэрнатам слухачы незабясьпечваюцца.
Прыём заяў з 9 гадз. раніцы да 9 гадз. веч. у канцыляры камбінату (пакой № 4,) па Савецкай вул., 18.
Дырэкцыя камбінату.

СЛУХАЙЦЕ І ГЛЯДЗЕЦЕ!
ЛЕПШЫЯ ВОДЗЫВЫ ПРЭСЫ
Грандыёзны юбілейны мастацкі гукавы гаворачы фільм
СУСТРЭЧНЫ
Рэжысэры: **Ф. Эрмлер і С. Юткевіч.**
Кампазытар **А. Шастаковіч.**
У ГАЛОЎН. РОЛЯХ:
Нар. арт. рэсп. **БЛЮМЭНТАЛЬ-ТАМАРЫНА**
Т. Гурэцкая, В. Гардзін, Б. Паслаўскі, Б. Тэнін, А. Абрыкосаў, Я. Гудкін.
Вытворчасьць Ленінгр. ф-кі **РОСФІЛЬМ САЮЗКІНО**

МАЗЫРСКАЕ АДДЗЯЛЕНЬНЕ ДЗЯРЖБАНКУ
АБ'ЯЎЛЯЕ,
што на падставе судовага загаду Нарсуда Мазырскага вучастку
за пратэрміноўку банкаўскай запазычанасьці
саўгасам Ліпава, Мазырскага раёну
ПРАДАЕЦЦА
АПІСАНАЕ 28 ЛІСТАПАДА г. г.:
БУЛЬБЯНАЯ МУКА-КРУХМАЛ
першага гатунку ў колькасьці **14 тон** па цане **600 руб. за тону,**
разам **на суму 8400 руб.**
За даведкамі зьвярачацца ў Мазырскае аддзяленьне Дзяржбанку

МЕНСКАЯ ГАРАДЗКАЯ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ
паведамляе ўсе прамысловыя прадпрыемствы гор. Менску, што
з 12 гадзін ночы 11/XII да 4-х гадз. дня 12/XII г.г. яна няможа забясьпечыць іх электраэнэргіяй у сувязі з неабходнасьцю рамонту турбіны ў 3.750 квт. і катла ў 400 кв. м.
і прапануе ўсім прадпрыемствам свой чарговы ДЗЕНЬ АДПАЧЫНКУ ПЕРАНЕСЬЦІ на 12 СЬНЕЖНЯ.
ПАДСТАВА: Пастанова прэзыдыуму гарсавету ад 9-12 г.г.
Дырэктар Менскай Электрастанцыі Сухаручкін.

Арцель зубных тэхнікаў
Камунальная, 2-1,
ПРЫСТУПІЛА ДА ВЫРАБУ
КАРОНАК
З БЕЛАГА МЭТАЛЮ,
ЯКІ ЗАМЯНЯЕ ЗОЛАТА.
Таксама прымаюцца заказы на залатыя і каўчуковыя протэзы.

12 сьнежня, у Доме Камасьветы, *адбудзецца*
АГУЛЬНА-ГАРАДЗКІ ЗЬЛЁТ
культпропаў партыйных, камсамольскіх калектываў і ячэек, упаўнаважаных ячэек па друку і агульных упаўнаважаных па распаўсюджаньні друку, старшынь і членаў рэдкалегій шматтыражак, насьценгазэт і штодзёнак і кантрольных пастоў над дастаўкай друку падпісчыкам.
ПАРАДАК ДНЯ: 1. Аб ролі партыйна-савецкага друку ў справе марксыцка-ленінскага выхаваньня мас (дакладчык загадчык Культпропу Мен. ГК КП(б)Б тав. **Грыцкевіч).** 2. Мастацкая частка.
Зьлёт адбудзецца ў памяшканьні Дому Камасьветы, вул. Карла Маркса № 30,47.
ПАЧАТАК РОЎНА Ў 6 гадзін веч. УВАХОД па разданых білетах.
Тыя, хто не атрымалі білетаў, могуць атрымаць іх у сэктары друку Культпропу Мен. ГК КП(б)Б у тав. **Паўловіча,** пакой № 24.
З 5 да 6 гадзін (да пачатку зьлёту) для жадаючых будзе праводзіцца кансультацыя аб разгортваньні масавай работы ў сувязі з лімітацыяй тыражоў, масава-тыражнай рабоце з нелімітаванымі выданьнямі і контроль над дастаўкай друку падпісчыкам.
КУЛЬТПРОП МЕНГАРКОМУ КП(б)Б.
МЕНБЮРО „САЮЗДРУКУ“.
АДДЗЯЛЕНЬНЕ „ПРАВДЫ“ І „КОМС. ПРАВДЫ“ па БССР.
„ЗЬВЯЗДА“ І ІНШ. ЦЭНТРАЛЬНЫЯ ВЫДАВЕЦТВЫ БЕЛАРУСІ.

НАРКАМЗЕМАМ БССР
склікаецца на 16 сьнежня 1932 г. у гор. Віцебску
— **У ДОМЕ КАЛГАСЬНІКА** —
ПЕРШАЯ ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ КАНФЭРЭНЦЫЯ
ПА ЗАХАВАНЬНІ І ГАДОЎЛІ КОНЯЙ
ПАРАДАК ДНЯ:
1. Вынікі праверкі выкананьня пастаноў партыі і ўраду пра захаваньне і гадоўлю коняй.
Дакладчыкі: Нач. сэктару конегадоўлі НКЗБ тав. **Баланін.** Кір. коняводкалгасцэнтру тав. **Чарняўскі.** Нач. вэткіраўніцтва НКЗБ тав. **Грузаноў.**
Суда кладчы: Заг. Чавускага, Веткаўскага і Віцебскага райза. Старш. КТФ імя КІМ'у Сіроцінскага раёну. Старш. калгасу „Колас“ Слуцкага раёну. Дыр. саўгасу імя Блюхэра, Веткаўскага раёну. Заг. Віцебскім гуж. паркам **Камутхова.**
2. Даклад Віцебскага Навукова-Дасьледчага вэтэрынарнага інстытуту пра мерапрыемствы барацьбы з менінгітападобнымі захворваньнямі коняй.
Дакладчык: заг. адз. хваробы коняй тав. **Міхнюк.**
Судаклады: праф. Віцебскага вэтінстытуту т.т. **Шлітэра і Цурикана**—„Фізіялёгія рабочага маня і работа мышцаў“ і дацэнта **Шчарбовіча**—„Глісныя хваробы коняй“, **Пэлехана**—„кармленьне коняй“.
На канфэрэнцыю выклікаюцца: заг. райза 34 раёнаў, старшыні 25 калгасаў, 17 заг. калконягадоўчых таварных фэрм, 8 заатэхнікаў і прадстаўнікі РККА, 10 дырэктароў саўгасаў, 15 конюхаў, 37 вэтдактароў.
Усе дэлегаты, раней чым ехаць на канфэрэнцыю, **павінны** праверыць па свайму раёну **сыстэмы,** як ажыцьцёўлена на практыцы пастанова партыі і ўраду пра захаваньне і развіцьцё конскага пагалоўя, што зроблена па асноўных пытаньнях, пастаўленых партыяй і ўрадам СССР у пастанове ад 27-V-32 г. і ў пастанове ЦВК і СНК БССР ад 26-VI-32 г.:
а) пра арганізацыю адказнасьці за конскі склад;
б) пра забесьпячэньне конскага пагалоўя кармамі і адпаведнымі памяшканьнямі на зіму;
в) устанаўленьне нармальнай нагрузкі на рабочага каня, прадстаўленьне дня адпачынку кожнаму рабочаму каню.
г) як выконваюцца пастаўленыя партыяй і ўрадам задачы па конязабясьпечаньні, выкананьне пляну конскай злучной кампаніі, захаваньне маладняка, падрыхтоўка да злучной кампаніі 1933 г.
Дэлегаты канфэрэнцыі забясьпечваюцца інтэрнатамі, харчаваньнем і праяздным

У аддзел аб'яў званеце па тэлефону 7-81

Менск. друкарня «Зьвязды».

Галоўлітбел № 337.